

314

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

У К А З**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЖЕЉЕЗНИЦАМА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Проглашавам Закон о жељезницама Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Шеснаестој сједници, одржаној 9. фебруара 2017. године, а Вијеће народа 20. фебруара 2017. године констатовало да усвојеним Законом о жељезницама Републике Српске није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-523/17
21. фебруара 2017. године
Бања Лука

Предеједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН О ЖЕЉЕЗНИЦАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се управљање, елементи и врсте жељезничке инфраструктуре, обавезе њеног управљача, као и приступ и њено коришћење, капацитет инфраструктуре и додјела трасе воза и накнада за њено коришћење, изградња, реконструкција и одржавање жељезничке инфраструктуре, градња жељезничких објеката и постројења, укрштање жељезничких пруга и путева, превоз у жељезничком саобраћају, жељезничка возила, жељезнички радници, ванредни догађај и заштита пруге.

Члан 2.

Поједини изрази коришћени у овом закону имају следеће значење:

1) ауто-стоп уређај је уређај за аутоматско заустављање воза код сигнала који показује да је даља вожња забрањена, односно уређај за аутоматску контролу смањења брзине кретања воза од сигнала који показује да је даља вожња дозвољена смањеном брзином,

2) будник је уређај који се налази у управљачници вучног возила и који служи за аутоматско заустављање воза у случају небудности или привремене неспособности лица које управља вучним возилом,

3) воз је прописно састављен и заквачени низ жељезничких возила са једним вучним возилом или са више вучних возила на сопствени погон или само вучно возило на сопствени погон,

4) вучена возила су жељезничка возила намијењена за превоз лица (путничка кола), односно за превоз ствари (теретна кола),

5) вучно возило је жељезничко возило на сопствени погон (дизел-локомотиве, електричне локомотиве, парне локомотиве, моторни возови и моторна возила за посебне намјене),

6) депо вучних возила је жељезнички објекат са одговарајућим постројењима и уређајима у коме се врши припрема и одржавање вучних возила,

7) домицилна јединица је организациона јединица у којој је жељезнички радник запослен,

8) дозвољена маса по дужном метру је прописана дозвољена маса по дужном метру која се не смије прекорачити,

9) дозвољена маса по осовини је прописана дозвољена маса по осовини,

10) жељезничка возна средства су вучна, вучена и остала возила,

11) жељезничка станица је службено мјесто на прузи из којег се регулише жељезнички саобраћај и у коме се обавља састављање и растављање возова, улаз и излаз путника и утовар и истовар ствари,

12) жељезнички радник је радник који непосредно учествује у вршењу жељезничког саобраћаја,

13) жељезничко возило је шинско возило намијењено за кретање по жељезничкој прузи (локомотиве, моторни возови, путничка и теретна кола и жељезничка возила за посебне намјене),

14) заштитни пружни појас је земљишни појас са обје стране пруге, у ширини од 200 m, рачунајући од осе крајњих колосијека,

15) интероперабилност је способност система или производа да међусобно дјелују и функционишу са другим производима и системима без икаквих ограничења приступа и примјене,

16) кочна маса воза је збир кочних маса жељезничких возила од којих је састављен воз, којом се обезбјеђује поуздано кочење воза,

17) максимална брзина воза је прописана брзина којом воз може саобраћати на жељезничкој прузи или дијелу пруге, назначена у реду вожње или на други начин,

18) моторна кола су електромоторна кола, електромоторне гарнитуре, дизел-моторна кола, дизел-моторне гарнитуре и шинобуси,

19) мрежа је цјелокупна жељезничка инфраструктура којом управља управљач инфраструктуре,

20) највећа допуштена брзина воза је прописана највећа брзина на прузи или дјеловима пруге, с обзиром на техничко стање пруге и жељезничких возила или друге услове,

21) обртна јединица је организациона јединица у којој жељезнички радник прекида обављени рад до почетка следеће смјене,

22) ограничена брзина је прописана брзина која је мања од највеће допуштене брзине на прузи или дијелу пруге, с обзиром на техничко стање пруге или скретничког подручја,

23) превоз за властите потребе је превоз лица или ствари који се обавља за властите потребе користећи своје особље вуче и свој возни парк,

24) приватна жељезничка мрежа - инфраструктура је жељезничка инфраструктура у приватном власништву коју искључиво користи власник те инфраструктуре за властите потребе,

25) пружни појас је земљишни појас са обје стране пруге, у ширини од 8 m, у насељеном мјесту 6 m, рачунајући од осе крајњих колосијека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14 m. Пружни појас обухвата и земљишни простор службених мјеста (станица, стајалишта, распутница, путних прелаза и слично) који обухвата све техничко-технолошке објекте, инсталације и приступно-пожарни пут до најближег јавног пута,

26) распутница је мјесто на прузи на којем се са отворене пруге одваја друга пруга,

27) редовна брзина је брзина којом воз саобраћа на прузи или дијелу пруге у времену прописаном редом вожње,

28) процјена ризика означава укупан процес, обједињавајући анализу ризика и евалуацију ризика,

29) стабилна постројења електричне вуче представљају скуп електроенергетских постројења и уређаја и служе за напајање електровучних возила електричном енергијом на било којем електрификованом колосијеку, а ова постројења чине напојни далеководи, електровучне подстанице, постројења за секционисање, уређаји даљинског управљања и контактна мрежа,

30) станични колосијеци су сви колосијеци намијењени за опремање и припрему жељезничких возила за вожњу у возовима, затим колосијеци за састављање возова и колосијеци за претицање на станицама, изузев колосијека у оквиру радионица за контролне прегледе и редовне оправке жељезничких возила, те колосијека у оквиру гаража за вучна возила и приватних колосијека који су прикључени на пругу,

31) сигнално-сигурносна постројења су техничка средства за обезбјеђење и вођење жељезничког саобраћаја,

32) слободни профил пруге је ограничени простор у попречном пресеку под углом од 90° у односу на осу колосијека у који се не уграђују, не постављају и у њега не задиру постројења, објекти, сигнали и сигналне ознаке, наслаг материјала или други предмети,

33) службена мјеста на прузи су жељезничке станице, укрснице, саобраћајно-транспортна отпремништва, одвацице, распутнице, мјеста прелаза са двоколосијечне пруге на једноколосијечну пругу, стајалишта и друго,

34) стајалиште је мјесто на прузи на којем се обавља ограничен путнички саобраћај и које служи искључиво за улаз и излаз путника у возове намијењене за превоз путника,

35) техничка станица је жељезнички објекат са одговарајућим постројењима и уређајима у којем се врши припрема и одржавање жељезничких путничких и теретних кола,

36) COTIF је Конвенција о међународном жељезничком превозу,

37) товарни профил (габарит возила) је ограничени простор у попречном пресеку под углом од 90° у односу на осу колосијека који није допуштено прелазити шинском возилу ниједним својим дијелом, било да је празно или са теретом,

38) техничка спецификација за интероперабилност (у даљем тексту: ТСИ) је спецификација која обухвата сваки подсистем или дио подсистема с циљем испуњавања основних услова и обезбјеђења интероперабилности жељезничког система,

39) туристичко-музејска жељезница је жељезница са посебним саобраћајно-техничким карактеристикама, којом се врши превоз у туристичке сврхе, укључујући и превоз жељезничким возним средствима музејске вриједности,

40) UIC је међународна жељезничка унија,

41) управљач инфраструктуре је привредно друштво које је одговорно за успостављање и одржавање јавне жељезничке инфраструктуре или приватне жељезничке инфраструктуре која је повезана са јавном жељезничком инфраструктуром,

42) учесник у жељезничком саобраћају је лице које обавља послове на жељезничкој прузи или у жељезничком возилу, лице које се налази у жељезничком возилу и лице које се креће по жељезничком подручју и

43) укрсница је мјесто на прузи из којег се регулише саобраћај возова и у којем се може обављати улаз и излаз путника и утовар и истовар ствари.

Члан 3.

Министарство саобраћаја и веза (у даљем тексту: Министарство) у складу са овим законом прати и спроводи Конвенцију ОТИФ-а (COTIF) са прилозима и додацима, рјешава по приговорима жељезничких оператера и управљача инфраструктуре, доноси инструкције за безбједност и интероперабилност жељезница Републике Српске, надгледа поштовање тих инструкција и одобрава жељезничку опрему потребну за безбједност и интероперабилност, контролише извјештаје о инспекцијским контролама, обавља истраге о несрећама и води и објављује статистику о несрећама.

Члан 4.

(1) Стратегија развоја жељезничке инфраструктуре (у даљем тексту: Стратегија), коју на приједлог Владе доноси Народна скупштина Републике Српске, садржи постојеће карактеристике и стање жељезничке инфраструктуре Републике Српске, програм изградње, реконструкције и одржавања жељезничке инфраструктуре, развојне компоненте у изградњи нових капацитета инфраструктуре од посебног значаја за Републику Српску и дефинисање структуре, динамике реализације и приоритета, висине и извора финансијских средстава потребних за извршење активности из Стратегије.

(2) На основу Стратегије из става 1. овог члана, управљач инфраструктуре израђује годишњи програм изградње, реконструкције и одржавања жељезничке инфраструктуре, организовања и регулисања жељезничког саобраћаја.

(3) Управљач инфраструктуре годишње подноси Влади извјештај о реализацији програма из става 2. овог члана.

ГЛАВА II ЖЕЉЕЗНИЧКА ИНФРАСТРУКТУРА

1. Управљање и елементи жељезничке инфраструктуре

Члан 5.

(1) Управљање јавном жељезничком инфраструктуром у смислу овог закона је:

- 1) одржавање јавне жељезничке инфраструктуре,
- 2) организовање и регулисање жељезничког саобраћаја,
- 3) обезбјеђење приступа и коришћења јавне жељезничке инфраструктуре свим заинтересованим жељезничким

оператерима, као и правним и физичким лицима која обављају превоз за властите потребе и

4) заштита јавне жељезничке инфраструктуре и вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији јавне жељезничке инфраструктуре.

(2) Обављање дјелатности управљања јавном жељезничком инфраструктуром и дјелатности обављања превоза у жељезничком саобраћају уређује се на начелима рачуноводственог раздвајања послова управљања јавном жељезничком инфраструктуром и послова обављања превоза у жељезничком саобраћају.

(3) Управљач жељезничком инфраструктуром и оператер у Републици Српској су "Жељезнице Републике Српске" а. д. Добој (у даљем тексту: управљач инфраструктуре).

Члан 6.

(1) Жељезничку инфраструктуру чине:

- 1) земљиште;
- 2) жељезничка пруга и труп пруге, а посебно:
 1. насипи,
 2. усјеци,
 3. одводни канали и јаркови,
 4. зидани јаркови,
 5. пропуссти,
 6. обложни зидови,
 7. заштитни биљни појаси,
 8. перони и утоварно-истоварне рампе (у путничким станицама и теретним станицама или робним терминалима),
 9. пјешачке стазе,
 10. преградни зидови, живице и ограде,
 11. појасеви заштите од пожара,
 12. склопови за гријање скретница,
 13. сњегобрани;
- 3) конструкторске грађевине:
 1. жељезнички мостови,
 2. жељезнички пропуссти и жељезнички подвожњаци,
 3. тунели, наткривени усјеци и остали пролази,
 4. потпорни зидови и конструкције за заштиту од лавина, одрона камења и друго;
- 4) жељезничко-друмски прелази и пјешачки прелази преко пруге у истом нивоу, укључујући уређаје за осигуравање прелаза и друмску сигнализацију;
- 5) горњи stroj пруге:
 1. возне шине, шине водилице и заштитне шине,
 2. прагови и уздужни носачи,
 3. колосијечни причврсни и спојни прибор,
 4. колосијечни застор, укључујући туцаник и пијесак,
 5. скретнице, раскрснице,
 6. окретнице и преноснице (осим оних које су искључиво намијењене за локомотиве);
- 6) приступни путеви за путнике и робу, укључујући приступне путеве и приступ за путнике који долазе или одлазе пјешацима;
- 7) сигнално-сигурносни и телекомуникациони уређаји на отвореној прузи, у станицама и у ранжирним станицама, укључујући постројење за производњу, претварање и дистрибуцију електричне енергије за сигнално-сигурносне и телекомуникационе уређаје и објекти за такве уређаје или постројење;
- 8) колосијечне кочнице;
- 9) саобраћајна и сигурносна расвјета;
- 10) постројење за претварање и пренос електричне енергије за вучу возова:
 1. електровучне подстанице,

2. подстанице за секционисање,
3. постројења за секционисање са неутралном секцијом,
4. напојни водови,
5. далеководи између електровучних подстаница и контактне мреже и

11) зграде, дијелови зграда, просторије, простори, површине које служе за смјештај постројења, управљање, одржавање, контролу стања и заштиту жељезничке инфраструктуре и који се користе при регулисању и организацији жељезничког саобраћаја, укључујући дио уређаја за наплату превозних такса које користи управљач инфраструктуре, као и други елементи неопходни за функционисање жељезничког система.

(2) Жељезничку инфраструктуру из става 1. овог члана чине и непокретности које нису у функцији жељезничког саобраћаја а на којима је као титулар уписано било које жељезничко предузеће из бивше СФРЈ, као и организациони дијелови тих предузећа који су постојали и пословали на територији Републике Српске.

(3) Жељезничка инфраструктура из ст. 1. и 2. овог члана уписује се у јавне евиденције о непокретностима као добро у општој употреби у својини и посједу Републике Српске.

(4) Орган управе надлежан за имовинскоправне послове спроводи поступак и рјешењем утврђује право својине и посјед на жељезничкој инфраструктури из ст. 1. и 2. овог члана.

(5) Власник жељезничке инфраструктуре је Република Српска.

(6) Правоснажно рјешење из става 4. овог члана служи као основ за упис права својине и посједа у јавне евиденције о непокретностима.

(7) На жељезничкој инфраструктури која је тренутно уписана у земљишне књиге као јавно добро управљач инфраструктуре може, под условом да је трајно престала потреба за коришћењем жељезничке инфраструктуре или њеног дијела, поднијети Министарству приједлог за укидање статуса јавног добра.

(8) Одлуку о укидању статуса јавног добра и упису Републике Српске као носиоца права својине и посједа, доноси Влада на приједлог Министарства, а нацрт одлуке припрема орган управе надлежан за имовинскоправне послове.

(9) Одлуку из става 8. овог члана управљач инфраструктуре доставља Правобранилаштву Републике Српске ради спровођења у јавним евиденцијама о непокретностима.

2. Врсте жељезничке инфраструктуре

Члан 7.

Жељезничка инфраструктура може бити јавна жељезничка инфраструктура (у даљем тексту: жељезничка инфраструктура), приватна жељезничка инфраструктура и индустријска жељезница или индустријски колосијек.

Члан 8.

(1) Жељезничка инфраструктура је добро у општој употреби, које могу користити жељезнички оператери и жељезнички превозници за властите потребе, под једнаким условима, а у складу са овим законом.

(2) Жељезнички оператер је јавно предузеће које пружа услуге превоза робе, односно путника жељезницом, под условом да то предузеће обезбјеђује и вучу возова, као и предузећа која пружају само услуге вуче возова.

(3) Жељезнички оператер за властите потребе је привредно друштво које обавља искључиво превоз за властите потребе и коме је издата лиценца за превоз.

(4) Управљање жељезничком инфраструктуром је дјелатност од општег интереса.

(5) Управљач инфраструктуре обавезно је рачуноводствено раздвојен од жељезничких оператера који обављају дјелатност превоза путника и робе.

(6) Управљач инфраструктуре је независан у процесу одлучивања у односу на остале субјекте на тржишту жељезничких услуга, укључујући и друга привредна друштва која са управљачем инфраструктуре чине повезана друштва у складу са одредбама прописа који уређују привредна друштва.

(7) Управљач инфраструктуре је обавезан да посједује рјешење којим се одобрава управљање жељезничком инфраструктуром (у даљем тексту: дозвола) и рјешење о безбједности за управљање жељезничком инфраструктуром (у даљем тексту: потврда), које издаје орган надлежан за ове послове, у складу са прописима који уређују област жељезница.

Члан 9.

(1) Програм изградње, реконструкције и одржавања жељезничке инфраструктуре, као и организовања и регулисања жељезничког саобраћаја, доноси управљач инфраструктуре, уз претходно прибављену сагласност Владе.

(2) Министарство овлашћује правна лица која у складу са прописима којима је уређен начин прописивања техничких захтјева за производе који се стављају на тржиште Републике Српске и доношење техничких прописа, као и поступак оцјењивања усаглашености производа са прописаним техничким захтјевима, врше контролу квалитета и стандарда при изради уређаја, дијелова материјала и опреме који се уграђују на пругама и жељезничким возилима.

Члан 10.

(1) Послови управљања на дијелу жељезничке инфраструктуре за коју управљач инфраструктуре нема економски интерес могу се пренијети на привредно друштво чија је дјелатност у вези са коришћењем жељезничке инфраструктуре.

(2) Претходну сагласност на пренос из става 1. овог члана даје Влада.

(3) Управљање жељезничком инфраструктуром из става 1. овог члана врши се у складу са одредбама овог закона.

3. Обавезе управљача инфраструктуре

Члан 11.

Дозвола за управљање жељезничком инфраструктуром је исправа која се издаје управљачу инфраструктуре у складу са прописима којима се уређује област жељезница, а у претходну сагласност Владе.

Члан 12.

(1) Управљач инфраструктуре дужан је да обезбједи трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту жељезничке инфраструктуре, несметано коришћење њених објеката и других средстава рада за жељезнички саобраћај, као и организовање и регулисање безбједног и несметаног жељезничког саобраћаја.

(2) Управљач инфраструктуре дужан је да се, при обављању дјелатности, брине о заштити животне средине у складу са прописима којима је уређена ова област.

(3) Министар саобраћаја и веза (у даљем тексту: министар) доноси правилнике и упутства којим се уређују одржавање и заштита жељезничке инфраструктуре и организовање и регулисање безбједног и несметаног одвијања жељезничког саобраћаја.

Члан 13.

(1) Управљач инфраструктуре може, уз сагласност Владе, обуставити јавни превоз путника и робе на жељезничкој инфраструктури или дијелу жељезничке инфраструктуре на којој се, након извршених анализа, утврди да је јавни превоз путника и робе нерентабилан.

(2) Жељезничку инфраструктуру или дио жељезничке инфраструктуре на којој се због нерентабилности обустави јавни превоз путника и робе управљач инфраструктуре може да преуреди у манипулативну пругу или пругу за друге намјене, те да пропише услове и начин њеног коришћења.

(3) Управљач инфраструктуре дужан је да одлуку о обустављању превоза из става 1. овог члана достави жељезничким оператерима, жељезничким оператерима за властите потребе и јединицама локалне самоуправе и да је објави у дневним листовима и у другим средствима јавног информисања који су доступни на цијелој територији Републике Српске, најкасније шест мјесеци прије датума предвиђеног за обустављање превоза.

4. Приступ и коришћење жељезничке инфраструктуре

Члан 14.

(1) Жељезничка инфраструктура користи се под условима и на начин утврђен овим законом и прописима којима се уређује област безбједности жељезничког саобраћаја.

(2) Приступ жељезничкој инфраструктури омогућиће се након стицања минималних услова предвиђених овим законом и ступањем БиХ у пуноправно чланство у ЕУ.

Члан 15.

(1) Жељезничку инфраструктуру могу да користе жељезнички оператери ако испуњавају сљедеће услове:

1) да је регистрован у складу са прописима Републике Српске,

2) да посједује лиценцу за превоз,

3) да посједује потврду о безбједности за превоз, која се издаје у складу са прописима којима се уређује безбједност у жељезничком саобраћају и

4) да посједује уговор о коришћењу жељезничке инфраструктуре.

(2) Уговором о коришћењу жељезничке инфраструктуре уређују се међусобна права и обавезе управљача инфраструктуре и жељезничког оператера и, између осталог, обавезно садржи техничке и друге услове за безбједно одвијање жељезничког саобраћаја, обавезу и начин плаћања накнада за коришћење жељезничке инфраструктуре и цијену услуга.

(3) Уговор о коришћењу жељезничке инфраструктуре обавезно се закључује најкасније четири мјесеца прије почетка важења новог реда вожње.

5. Изјава о мрежи

Члан 16.

(1) Изјава о мрежи је документ који детаљно разрађује општа правила, рокове, процедуре и критеријуме у вези са одређивањем тарифа и додјелом капацитета, као и друге информације неопходне за примјену капацитета инфраструктуре.

(2) Изјава о мрежи садржи:

1) опште одредбе,

2) услове за приступ и коришћење жељезничке инфраструктуре,

3) преглед саобраћајно-техничких особина жељезничке инфраструктуре која је на располагању и ограничења у употреби,

4) принципе, приоритете и критеријуме за додјелу капацитета инфраструктуре,

5) врсте услуга,

6) принципе наплате накнада и цијену услуга и

7) висине накнада са начином њиховог израчунавања.

(3) Изјаву о мрежи и измјене и допуне Изјаве доноси и објављује управљач инфраструктуре.

(4) Изјава о мрежи објављује се на интернет страници управљача инфраструктуре, а може се преузети и од управљача инфраструктуре у штампаној и електронској форми.

(5) Управљач инфраструктуре дужан је да врши измјене и допуне Изјаве о мрежи ако дође до било које промјене података које она садржи.

(6) Изјава о мрежи објављује се у року који не може бити краћи од четири мјесеца прије крајњег датума за подношење захтјева за додјелу трасе воза.

6. Капацитет инфраструктуре и додјела трасе воза

Члан 17.

(1) Капацитет инфраструктуре је укупан број траса возова који се планира са постојећим стањем техничке поузданости и технолошке расположивости елемената инфраструктуре на одређеној прузи у одређеном периоду.

(2) Капацитет инфраструктуре даје се на коришћење додјелом трасе воза.

(3) Захтјев за додјелу трасе воза подноси се годину дана прије почетка важења новог реда вожње, а најкасније десет мјесеци прије његовог почетка.

(4) По истеку рока из става 3. овог члана могу се подносити захтјеви за додјелу траса воза које нису додијељене и закључивати уговори о коришћењу жељезничке инфраструктуре.

(5) Захтјев за додјелу трасе воза садржи:

1) релацију саобраћаја (отпремно и упутно службено мјесто),

2) вријеме поласка воза из полазног службеног мјеста и вријеме доласка воза у одредишно службено мјесто,

3) превозни пут,

4) мјесто, врсту операција и технолошко вријеме операција (службена мјеста заустављања, измјена састава, манипулација путника, манипулација робе, промјена вучног возила и трајање задржавања),

5) врсту воза,

6) састав воза и

7) серију вучног возила.

Члан 18.

(1) Додјела трасе воза је расподјела капацитета жељезничке инфраструктуре коју врши управљач инфраструктуре.

(2) Управљач инфраструктуре врши додјелу трасе воза под једнаким условима за све кориснике траса воза.

(3) У поступку по захтјеву за додјелу трасе воза управљач инфраструктуре дужан је да примјењује сљедеће критеријуме:

1) обим превоза,

2) искоришћеност капацитета инфраструктуре,

3) обим додатних услуга које управљач инфраструктуре пружа у вези са обављањем превоза на траси воза,

4) очување пословног угледа,

5) дјелатност од општег интереса у јавном превозу и

6) квалитет обављене превозне услуге у претходном периоду.

(4) Управљач инфраструктуре утврђује методологију вредновања критеријума из става 3. овог члана.

(5) Управљач инфраструктуре додјељује трасе воза једанпут годишње, након усклађивања захтјева за додјелу траса воза у поступку израде реда вожње, а најдуже за период важења реда вожње.

Члан 19.

(1) Управљач инфраструктуре и подносилац захтјева, изузетно, могу да сачине и оквирни споразум за коришћење капацитета на одговарајућој жељезничкој инфраструктури на рок дужи него што је то период важења реда вожње.

(2) Подносилац захтјева из става 1. овог члана је жељезнички оператер и жељезнички оператер за властите потребе.

(3) Оквирни споразум између управљача инфраструктуре и подносиоца захтјева садржи карактеристике капацитета инфраструктуре које је подносилац захтјева тражио и које су му понуђене током периода који је дужи од периода важења једног реда вожње.

(4) Оквирни споразум не садржи детаљно трасу воза, већ задовољава легитимне комерцијалне потребе подно-

сиоца захтјева и закључује се најдуже на период од пет година.

(5) Оквирни споразум може да се измијени, допуни или ограничи ради боље употребе жељезничке инфраструктуре.

7. Накнада за коришћење трасе воза

Члан 20.

(1) Додијељену трасу воза корисник трасе воза не може преносити другом жељезничком оператеру.

(2) За коришћење жељезничке инфраструктуре корисник трасе воза плаћа накнаду, коју утврђује управљач инфраструктуре, уз сагласност Владе.

Члан 21.

(1) Накнада из члана 20. став 2. овог закона одређује се за пакете услуга и обрачунава се за:

1) накнаду за минимални пакет услуга:

1. обрада захтјева за додјелу капацитета инфраструктуре,

2. право да се користи додијељени капацитет инфраструктуре,

3. управљање кретањем возова, укључујући сигнализацију, систем за оперативно праћење и комуникацију и пружање информација о кретању воза,

4. обезбјеђивање свих других информација неопходних за управљање саобраћајем за који је капацитет инфраструктуре додијељен;

2) накнаду за приступ пругом до службених објеката, односно сервисних постројења:

1. објектима за снабдијевање горивом,

2. путничким станицама, станичним зградама и другим објектима,

3. теретним терминалима,

4. ранжирним станицама,

5. објектима за формирање возова,

6. колосијецима за гарирање,

7. осталим техничким објектима за одржавање;

3) накнаду за коришћење службених објеката, односно сервисних постројења:

1. опреме за снабдијевање електричном енергијом за вучу,

2. постројења за снабдијевање горивом,

3. путничких станица, станичних зграда и других објеката,

4. теретних терминала,

5. ранжирних станица,

6. постројења за формирање возова,

7. колосијечних група за гарирање и

8. одржавање и других техничких постројења.

(2) Осим накнада из става 1. овог члана, управљач инфраструктуре и корисник трасе воза могу посебно уговорити накнаде пружања додатних и пратећих услуга, и то:

1) додатне услуге:

1. снабдијевање струјом за вучу,

2. предгријавање путничких возова,

3. снабдијевање горивом, маневрисање и све друге услуге које се пружају у објектима и постројењима из става 1. тачка 2) овог члана,

4. контролу превоза опасних терета,

5. помоћ у саобраћању возова са нарочитим пошљакма;

2) пратеће услуге:

1. приступ телекомуникационој мрежи,

2. пружање додатних информација и

3. технички преглед возних средстава.

(3) Накнаде за минимални пакет услуга и приступ пругом службеним објектима, односно сервисним постројењима засноване су на трошковима који директно настају као резултат одвијања жељезничког саобраћаја.

Члан 22.

(1) Корисник трасе воза, под једнаким условима, има право на минимални пакет услуга и приступ пругом до службених објеката, односно сервисних постројења из члана 21. став 1. тачка 2) овог закона.

(2) Ако корисник трасе воза својим активностима и жељезничким возним средствима ограничи или угрози капацитет жељезничке инфраструктуре, дужан је да поступи по захтјеву управљача инфраструктуре и у што краћем року отклони сметњу изазвану жељезничким возилима која ограничавају или угрожавају капацитет инфраструктуре.

(3) Ако корисник трасе не поступи по захтјеву управљача инфраструктуре и не отклони сметњу из става 2. овог члана, управљач инфраструктуре ће, о трошку корисника трасе воза, предузети потребне радње.

Члан 23.

Подносиоци захтјева могу захтијевати капацитет инфраструктуре који прелази преко више од једне мреже тако што подносе захтјев једном управљачу инфраструктуре који у њихово име захтијева коришћење тог капацитета од других релевантних управљача инфраструктуре.

Члан 24.

(1) Одлуку о додјели трасе воза у међународном жељезничком саобраћају доносе представници домаћих и страних управљача инфраструктуре.

(2) Управљачи инфраструктуре из става 1. овог члана усклађују трасе возова у међународном жељезничком саобраћају с циљем омогућавања оптималног обављања тог саобраћаја.

(3) Усклађене трасе возова из става 2. овог члана стављају се на располагање подносиоцима захтјева сваког од управљача инфраструктуре који у том поступку учествује.

(4) Реализација одлуке, односно усклађивање из ст. 1, 2. и 3. овог члана омогућиће се под условима предвиђеним у члану 14. став 2. овог закона.

Члан 25.

(1) Управљач инфраструктуре процјењује потребу за капацитетом инфраструктуре, који треба да је доступан у току важења реда вожње, с циљем правовременог рјешавања ванредних захтјева за додјелу трасе воза.

(2) Став 1. овог члана примјењује се и у случајевима загушене инфраструктуре.

(3) Управљач инфраструктуре рјешава по ванредним захтјевима у року од пет дана од дана пријема захтјева.

Члан 26.

(1) Управљач инфраструктуре доноси Систем показатеља за побољшање квалитета превоза преко кога се стимулишу корисници траса возова да смање поремећаје и побољшају ефикасност жељезничке мреже.

(2) Систем из става 1. овог члана садржи мјере у вези са поступцима којима се ремети рад мреже, надокнаду корисницима траса возова који трпе штету и бонусе као награду за ефикасност већу од планиране.

8. Анализа капацитета

Члан 27.

(1) Анализа капацитета је поступак којим се утврђују разлози загушења капацитета инфраструктуре и мјере које се могу краткорочно и дугорочно предузети да би се смањило загушење капацитета инфраструктуре.

(2) Анализа капацитета обухвата анализу инфраструктуре, поступак рада, карактера различитих услуга које се

реализују, мјера за преусмјеравање услуга, мијењања временских термина услуга, промјена брзина и побољшања жељезничке инфраструктуре.

(3) Управљач инфраструктуре дужан је да, најдуже три мјесеца од када је утврђено да је жељезничка инфраструктура загушена, изврши анализу из става 1. овог члана.

Члан 28.

(1) План побољшања капацитета инфраструктуре обухвата мјеру или више мјера са роковима за њихово спровођење, који се предлажу за ублажавање ограничења капацитета инфраструктуре која доводи до тога да се један дио инфраструктуре прогласи загушеном инфраструктуром.

(2) План побољшања капацитета инфраструктуре управљач инфраструктуре израђује након консултација са корисницима загушене инфраструктуре, а садржи:

- 1) разлоге загушења,
- 2) могућности за побољшање нивоа организовања и регулисања жељезничког саобраћаја,
- 3) могућности за развој жељезничке инфраструктуре и
- 4) трошкове побољшања капацитета инфраструктуре.

(3) У случају загушења инфраструктуре, управљач инфраструктуре не наплаћује накнаде за услуге из члана 21. овог закона, када не донесе план побољшања капацитета инфраструктуре или не реализује план побољшања капацитета инфраструктуре.

(4) Управљач инфраструктуре израђује план побољшања капацитета инфраструктуре у року од шест мјесеци од завршетка анализе капацитета.

Члан 29.

(1) У случајевима немогућности одвијања жељезничког саобраћаја које је проузроковано техничким кваровима, несрећама и дјеловањем више силе, управљач инфраструктуре предузима мјере да се, у најкраћем року успостави редовно одвијање саобраћаја и доноси план за непредвиђене ситуације, који садржи листу институција које треба обавијестити у случају ванредних догађаја у жељезничком саобраћају.

(2) О догађајима из става 1. овог члана и мјерама које се предузимају управљач инфраструктуре дужан је да обавијести жељезничког оператера и Министарство.

(3) Управљач инфраструктуре дужан је да ангажује средства корисника трасе воза која сматра најподеснијим за успостављање несметаног одвијања жељезничког саобраћаја.

9. Изградња и реконструкција жељезничке инфраструктуре

Члан 30.

(1) Изградња жељезничке инфраструктуре врши се у складу са прописима који уређују област грађења и уређења простора.

(2) Под изградњом жељезничке инфраструктуре, у смислу овог закона, сматра се изградња нове жељезничке пруге на новој траси, као и изградња телекомуникационих, сигнално-сигурносних, електроенергетских, електровучних и других постројења и уређаја, зграда и објеката на новој прузи и постојећим пругама.

(3) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови за изградњу жељезничке инфраструктуре из става 2. овог члана, уз претходно прибављену сагласност министра за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

Члан 31.

(1) Под реконструкцијом жељезничке пруге, постројења, уређаја и објеката на прузи подразумијевају се такве измјене (преправке) које мијењају њихове конструктивне елементе и техничке карактеристике, радови који могу бити од утицаја на стабилност пруге, објеката на прузи, извођење радова на изграђеном објекту који одсту-

пају од услова под којима је одобрена изградња, промјена основне карактеристике трасе при мијењању положаја трасе пруге у појасу њеног основног правца.

(2) Не сматрају се реконструкцијом у смислу овог закона замјене и обнове елемената горњег строја пруге (скретница, колосијека и колосијечних веза), истим или другим типом, којим се не повећава осовински притисак и брзина, радови на доњем строју пруге (одводњавање, уређивање и санација) и замјена и обнова истим или другим материјалима, тунела независно од дужине, пропуста и мостова до 10 метара дужине ако се не мијења њихов отвор, замјена и допуна елемената сигнално-сигурносних и телекомуникационих уређаја, замјена и допуна елемената стабилних постројења електровуче, као и осталих електричних постројења, адаптација и поправка привредних зграда којима се не мијења њихова конструкција и спољни изглед.

(3) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови и начин вршења послова из става 2. овог члана.

Члан 32.

(1) Управљач инфраструктуре дужан је да, најраније 60 дана прије отпочињања радова на изградњи и реконструкцији жељезничке инфраструктуре, објави у дневним листовима који су доступни на цијелој територији Републике Српске или на други начин доступан јавности да почиње са извођењем радова, да би привредно друштво које одржава објекте уграђене на жељезничком подручју (цјероводе, водоводе, електричне, телефонске и ваздушне линије, подземне каблове и друге сличне инсталације и уређаје), као и у случају када намјерава да те објекте изгради, ускладило радове са радовима на изградњи и реконструкцији жељезничке инфраструктуре.

(2) Управљач инфраструктуре и привредно друштво из става 1. овог члана уговором уређују међусобна права и обавезе у вези са извођењем радова на изградњи жељезничке инфраструктуре и радове на објектима уграђеним на жељезничком подручју или који ће се уградити на жељезничком подручју.

(3) Привредно друштво из става 1. овог члана обавезно је да, о свом трошку и у року који захтијева управљач инфраструктуре, објекте уграђене на жељезничком подручју реконструише или измјести прије почетка радова на изградњи и реконструкцији жељезничке инфраструктуре, а ако то не учини, управљач инфраструктуре овлашћен је да наведене радње предузме о трошку привредног друштва.

Члан 33.

(1) Ако жељезничку инфраструктуру треба реконструирати због изградње другог објекта (јавни пут, рудник, каменолом, акумулационо језеро, аеродром и слично), дио жељезничке инфраструктуре који се реконструише гради се са елементима који одговарају категорији те жељезничке инфраструктуре, без обзира на стварно стање у коме се налазила у тренутку реконструкције.

(2) Трошкове реконструкције жељезничке инфраструктуре из става 1. овог члана сноси инвеститор објекта због чије изградње се врши реконструкција жељезничке инфраструктуре.

10. Одржавање жељезничке инфраструктуре

Члан 34.

(1) Жељезничка инфраструктура одржава се у стању које гарантује безбједан и несметан жељезнички саобраћај, као и квалитетан и уредан превоз, у складу са прописима којима се уређује безбједност у жељезничком саобраћају, техничким прописима и стандардима.

(2) С циљем обезбјеђења квалитета жељезничке инфраструктуре из става 1. овог члана врши се стални надзор и функционално испитивање, као и отклањање утврђених недостатака.

(3) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови за обављање безбједног и несметаног жељезничког саобраћаја.

Члан 35.

(1) Одржавање жељезничке инфраструктуре обухвата редовно одржавање и ремонт.

(2) Радови на редовном одржавању обухватају:

1) одржавање и замјену елемената горњег строја жељезничке пруге (скретница, колосијека и колосијечних веза), истим или другим типом којим се параметри жељезничке пруге одржавају на пројектованом нивоу,

2) радове на доњем строју жељезничке пруге (одводњавање и уређење косина),

3) замјену и обнову истим или другим материјалима тунела независно од дужине, пропуста и мостова до 10 m дужине ако се не мијења њихов отвор,

4) замјену и допуну елемената сигнално-сигурносних и телекомуникационих уређаја и постројења,

5) замјену и допуну елемената стабилних постројења електричне вуче, као и осталих електричних постројења и

6) адаптацију и поправку зграда жељезничких службених мјеста и осталих објеката на жељезничким службеним мјестима који су у функцији жељезничког саобраћаја којима се не мијења њихова конструкција и спољни изглед.

(3) Ремонт се изводи ради главне оправке постојеће грађевинске и електротехничке инфраструктуре са циљем поновног постизања пројектованих параметара.

Члан 36.

(1) Ако на жељезничкој инфраструктури наступи прекид саобраћаја због елементарних непогода, а управљач инфраструктуре није у стању сам да отклони настале сметње и успостави жељезнички саобраћај у што краћем року, јединица локалне самоуправе на чијој је територији дошло до прекида жељезничког саобраћаја, дужна је да пружи помоћ и у сарадњи са управљачем инфраструктуре одређује мјере за отклањање сметњи и успостављање жељезничког саобраћаја.

(2) У случају да се за отклањање сметњи из става 1. овог члана користе услуге физичких и правних лица, техничка средства, материјал и одговарајућа накнада падају на терет управљача инфраструктуре.

11. Жељезничка пруга

Члан 37.

Жељезничка пруга је саставни дио жељезничке инфраструктуре, а чине је:

1) горњи и доњи строј,

2) објекти (блок кућице),

3) телекомуникациона, сигнално-сигурносна, електровучна, електроенергетска и остала постројења и уређаји на прузи,

4) опрема пруге,

5) пословне зграде жељезнице на прузи са земљиштем које служи тим зградама и

6) пружни појас и ваздушни простор изнад пруге у висини 12 m, односно 14 m на електрификованим пругама, рачунајући изнад горње ивице шине, а код колосијека са надвишењем ова висина ваздушног простора над колосијеком мјери се изнад горње ивице шине која је надвишена.

Члан 38.

(1) Жељезничке пруге дијеле се на:

1) магистралне пруге - од значаја за међународни саобраћај,

2) регионалне пруге - од значаја за регионални и локални саобраћај,

3) локалне пруге - од значаја за локални саобраћај и

4) манипулативне пруге - од значаја за привредне субјекте.

(2) Управљач инфраструктуре дужан је да изврши категоризацију пруга у складу са важећим одредбама ТСИ, СOTIF и објава UIC.

Члан 39.

(1) При пројектовању, грађењу и реконструкцији жељезничке пруге и постројења, уређаја и објеката на прузи примјењују се технички и други услови утврђени у складу са одредбама прописа који уређују област жељезница и област грађења и уређења простора.

(2) Модернизација пруге подразумијева извођење радова на прузи ради побољшавања саобраћајно-техничких и безбједносних карактеристика и којима се обавља захват ван пружног појаса постојеће пруге и у земљишту ван опсега јавне жељезничке инфраструктуре.

Члан 40.

(1) Жељезничке пруге и постројења, објекти и уређаји на прузи могу се предати у саобраћај тек када се техничким прегледом утврди да испуњавају прописане техничке и друге услове у погледу безбједног одвијања жељезничког саобраћаја.

(2) Техничком прегледу, прије пуштања у саобраћај, подлијежу новоизграђене и реконструисане (модернизоване) жељезничке пруге и постројења, објекти и уређаји на прузи.

(3) Технички преглед из става 1. овог члана врши се када се заврши изградња, односно реконструкција жељезничке пруге и постројења, објеката и уређаја на прузи у цјелини или фаза у којој се дијелови пруге могу укључити у саобраћај.

(4) Технички преглед се врши у складу са прописима који уређују област грађења и просторног уређења.

Члан 41.

(1) Жељезничке пруге обавезно испуњавају следеће услове:

1) ширина колосијека је 1.435 mm, најмање 1.430 mm, а највише до 1.470 mm, укључујући и проширење колосијека у кривини,

2) полупречник кривине на отвореној прузи износи најмање 300 m, на главном пролазном колосијеку у станици најмање 500 m, док надвишење спољне шине, зависно од величине полупречника кривине и дозвољене брзине износи највише 150 mm,

3) нагиб нивелете на отвореној прузи може да износи највише 25‰,

4) нагиб нивелете у станици може да износи до 1‰ за станице у правцу, а за станицу у кривини до 2,5‰, зависно од полупречника кривине,

5) размак колосијека у станици је такав да између слободних профила тих колосијека постоји потребан простор за безбједно кретање путника и других лица и за постављање постројења, направа и стубова за сигнале, електричну контактну мрежу, освјетљење и друго,

6) размак колосијека у станици износи најмање 4,75 m, а размак колосијека између којих се постављају перони (висине најмање 0,5 m рачунајући од горње ивице шине) износи најмање 6 m рачунајући од осе до осе колосијека,

7) размак колосијека на отвореној прузи код двоколосијечних и паралелних пруга износи најмање 4,2 m рачунајући од осе до осе колосијека и

8) дозвољена маса по осовини и дужном метру на магистралним пругама износи најмање 22,5 t по осовини и 8 t по дужном метру, на регионалним пругама 20 t по осовини и 6,4 t по дужном метру, а на осталим пругама 18 t по осовини и 6,4 t по дужном метру.

(2) Жељезничке пруге из става 1. овог члана обавезно испуњавају прописане услове слободног профила за отворену пругу, мостове, тунеле и станице.

Члан 42.

(1) Жељезничка пруга прикључује се на другу пругу у станици, а изузетно на отвореној прузи, на такав начин да се не сметано могу спроводити неопходне мјере безбједности жељезничког саобраћаја.

(2) Ако се жељезничка пруга прикључује на отвореној прузи друге пруге одвојна скретница се изводи са заштитним колосијеком и обезбијеђена сигналимa са предсигналимa, а сигнали се постављају зависно од положаја скретнице која се контролише из другог посједног службеног мјеста на прузи.

(3) Одвојну скретницу из става 2. овог члана за вријеме одвијања жељезничког саобраћаја обавезно контролише жељезнички радник ако се њен положај не контролише из другог посједног службеног мјеста на прузи.

(4) Ако се пруга одваја од пруге која је опремљена ауто-стоп уређајима, улазни сигнали, који су предсигналисани и обезбијеђују одвојну скретницу, опремају се ауто-стоп уређајима.

(5) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови и начин прикључивања жељезничке пруге на другу пругу.

12. Градња жељезничких објеката и постројења

Члан 43.

(1) У пружном појасу могу се градити само жељезнички објекти и постројења.

(2) Изузетно од одредбе из става 1. овог члана, у пружном појасу могу се, уз претходну сагласност управљача инфраструктуре, градити објекти и постројења других предузећа која служе за утовар, истовар и складиштење ствари за превоз жељезницом, као и инсталације које се укрштају са пругом.

(3) У заштитном пружном појасу могу се градити грађевински и други објекти, подизати постројења на одређеној удаљености од пруге, зависно од њихове врсте и намјене, садити дрвеће, према условима и уз примјену мјера које осигуравају безбједност људи и саобраћаја, а сагласност за грађење се добија од управљача инфраструктуре.

(4) За вријеме извођења радова на жељезничкој прузи, управљач инфраструктуре дужан је да осигура услове за безбједан жељезнички саобраћај на мјесту извођења тих радова, а извођач радова дужан је да у складу са посебним прописима о заштити на раду предузме мјере за безбједност радника који изводе радове.

(5) Након завршетка радова из става 4. овог члана, извођач радова дужан је да са жељезничке пруге одмах уклони остатке материјала, средства за рад и друге предмете, а управљач инфраструктуре дужан је да стави у употребу сва потребна постројења, уређаје и опрему неопходну за успостављање безбједног жељезничког саобраћаја.

(6) У случају успостављања саобраћаја прије завршетка радова, управљач инфраструктуре дужан је да одреди привремене услове за безбједно одвијање жељезничког саобраћаја у појединим фазама радова, зависно од могућности стављања у употребу потребних постројења, уређаја и опреме, као и временско трајање таквих привremenих услова, и са њима упозна све заинтересоване.

Члан 44.

(1) Размак између жељезничке пруге и пута је толико да се између њих могу поставити сви уређаји и постројења потребни за обављање саобраћаја на прузи и путу, с тим да размак износи најмање 8 m, рачунајући од осовине најближег колосијека до најближе тачке горњег строја пута.

(2) На брдовитим и тешким теренима, у клисурама и на другим сличним конфигурацијама терена, размак између жељезничке пруге и пута који нема својство ауто-пута, може бити и мањи од 8 m тако да им се слободни профили не додирују и да се између њих могу поставити сигнално-сигурносни уређаји, телекомуникациони уређаји, стабилна постројења електровуче и други уређаји неопходни за безбједно одвијање жељезничког саобраћаја, а да пруга буде изведена најмање 1 m изнад нивелете пута.

(3) Ако постојећи пут не испуњава услове из ст. 1. и 2. овог члана, управљач пута је обавезан да постави безбједносне ограде.

Члан 45.

(1) Управљач инфраструктуре дужан је да води евиденцију о свим пругама којим управља и другим техничким подацима од значаја за безбједност жељезничког саобраћаја, употребу и одржавање инфраструктуре.

(2) Начин вођења других евиденција и података из става 1. овог члана уређује се актом који доноси управљач инфраструктуре.

Члан 46.

Систем веза у жељезничком саобраћају гради се и одржава на начин да представља јединствен интероперабилан систем у погледу функционисања и коришћења, уз услов да задовољава потребе за обезбијеђењем сигурног одвијања жељезничког саобраћаја.

Члан 47.

(1) На мјестима на којима се постављају постројења контактне мреже за вучу возова и постоји опасност по живот људи, потребно је предузети одговарајуће заштитне мјере у складу са прописима који уређују област заштите на раду и жељезница.

(2) На телекомуникационим и сигнално-сигурносним постројењима или на појединим дијеловима постројења који су у непосредној близини контактне мреже, предузимају се мјере заштите од штетних (опасних и ометајућих) електричних утицаја и сметњи.

Члан 48.

(1) Електрификација жељезничких пруга врши се примјеном монофазног система 25 kV, 50 Hz.

(2) Контактни проводник монофазног система (25 kV, 50 Hz) изнад путног прелазу на нивоу поставља се на висину од најмање 5,5 m, рачунајући од горње ивице шина, тако да се са обје стране путног прелазу постављају заштитне капије за друмска возила чија укупна висина, заједно са теретом, прелази прописану највећу дозвољену висину на растојању од најмање 8 m од најближе шине мјерено по оси пута и на висини од најмање 4,5 m изнад коловоза пута.

(3) Изузетно од одредбе става 2. овог члана, заштитне капије за друмска возила чија укупна висина, заједно са теретом, прелази прописану највећу дозвољену висину могу бити постављене на најмању висину 4,2 m изнад коловоза пута.

(4) На прописаној удаљености од заштитних капија са обје стране путног прелазу постављају се одговарајући знаци забране саобраћаја за друмска возила чија укупна висина заједно са теретом прелази прописану највећу дозвољену висину, са назнаком висине заштитне капије ради безбједног одвијања друмског саобраћаја преко путног прелазу.

13. Укрштање жељезничких пруга и путева

Члан 49.

(1) На мјесту укрштања пута са пружним и станичним колосијецима, жељезничком инфраструктуром и жељезничким саобраћајем управља управљач инфраструктуре, а путном инфраструктуром и саобраћајем управља управљач путне инфраструктуре, на начин да је сваки управљач дужан да створи услове за безбједан прелазак мјеста укрштања на инфраструктури којом управља.

(2) Укрштање жељезничке инфраструктуре са јавним путевима изван подручја за које су донесени урбанистички планови изводи се њиховим свођењем на најнеопходнији број, усмјеравањем два или више јавних путева на заједничко мјесто укрштања.

(3) Размак између два укрштања жељезничке инфраструктуре и јавног пута не може бити мањи од 2.000 m.

(4) Укрштање жељезничке инфраструктуре са некатегорисаним путевима изводи се усмјеравањем тих путева на најближи јавни пут који се укршта са том жељезничком инфраструктуром, а ако то није могуће, треба међусобно повезати некатегорисане путеве и извести њихово укрштање

са жељезничком инфраструктуром на заједничком мјесту, уз поштовање размака прописаног у ставу 3. овог члана.

(5) Управљач инфраструктуре одређује мјесто укрштања из става 4. овог члана, у складу са условима утврђеним прописима о уређењу простора и безбједности саобраћаја, уз споразум са управљачем некатегорисаних путева.

(6) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови и начин укрштања жељезничке пруге и пута.

Члан 50.

(1) Укрштање пруге, ауто-пута и брзог пута је денивелисано.

(2) Укрштање пруге са магистралним путевима I и II реда и са регионалним путевима I и II реда денивелисано је ако је саобраћај друмских возила веома густ, односно ако у току године пругу прелази више од 7.000 возила дневно или ако је највећа дозвољена брзина на прузи већа од 160 km/h.

(3) Између улазних и излазних скретница, на било ком жељезничком саобраћајном мјесту, није дозвољено да се налазе прелази у нивоу.

Члан 51.

(1) Путни прелаз је мјесто укрштања жељезничке пруге и пута у истом нивоу.

(2) Међусобно укрштање при новоградњи жељезничких пруга и пута, те укрштање жељезничке пруге са другом пругом (пругом других жељезничких мрежа повезаних са јавном жељезничком инфраструктуром) мора бити ван нивоа постојеће пруге.

(3) Изузетке од става 2. овог члана одређују и одговорност носе власник и управљач инфраструктуре.

(4) Путни прелаз се гради и обезбјеђује у складу са одредбама прописа који уређују област жељезница.

(5) Постојећи путни прелази преко пруге уредиће се у складу са овим законом, у року од пет година од дана његовог ступања на снагу.

Члан 52.

При изградњи пута или пруге, трошкове изградње надвожњака, подвожњака, односно прелаза у нивоу, трошкове уређења и постављања уређаја, као и друге трошкове којима се гарантује безбједан и неометан жељезнички и друмски саобраћај, сноси инвеститор нове пруге или пута, односно онако како су уговором уредили инвеститори.

Члан 53.

(1) Ако је укрштање пруге и пута изведено денивелацијом са путним подвожњаком, коловоз заједно са инсталацијама и уређајима (расвјета, дренажа и друго) који су потребни за несметано и безбједно коришћење пута, одржава управљач пута.

(2) Ако је укрштање пута са пругом изведено денивелацијом са путним надвожњаком, онда је то друмски објекат, а пруга испод надвожњака је, заједно са инсталацијама и уређајима који су потребни за њено правилно и безбједно коришћење, објекат јавне жељезничке инфраструктуре.

Члан 54.

(1) Прелаз у нивоу, заједно са коловозом у ширини 3 m од осе крајњих колосијека је саставни дио пруге.

(2) Управљач инфраструктуре одржава прелази у нивоу и предузима све потребне мјере ради безбједног одвијања саобраћаја.

(3) Пут са обје стране прелаза из става 1. овог члана одржава управљач пута на начин да се омогући безбједно одвијање жељезничког и друмског саобраћаја.

Члан 55.

(1) Трошкове у вези са одржавањем, обновом или реконструкцијом прелаза у нивоу и пружне сигнализације сноси власник жељезничке инфраструктуре.

(2) Друмску саобраћајну сигнализацију на прелазу у нивоу, која упозорава учеснике друмског саобраћаја на прелаз, поставља и одржава управљач пута.

Члан 56.

(1) Учесницима у друмском саобраћају дозвољено је прелажење пруге искључиво на прелазима у нивоу који су уређени и означени.

(2) На прелазима у нивоу воз има предност у односу на друмско возило и пјешаке, уз обавезно давање прописаних звучних сигналних знакова са вучног возила.

Члан 57.

(1) Путни прелаз у нивоу, на одсјеку пруге на коме је највећа дозвољена брзина већа од 100 km/h, обавезно се обезбјеђује браником или полубраником и свјетлосном сигнализацијом.

(2) Браником, полубраником или свјетлосним сигналом обезбјеђују се и они прелази у нивоу који због посебних локалних околности, слабе прегледности пруге са пута и због густине саобраћаја захтијевају додатне мјере безбједности саобраћаја.

Члан 58.

(1) Троугао прегледности представља простор у зони путног прелаза којим се обезбјеђује прегледност за учеснике у друмском саобраћају да, под нормалним условима, имају несметан видик на жељезничку пругу са обје стране пута ради правовременог учачавања воза тако да се могу безбједно зауставити испред саобраћајног знака Андрејев крст.

(2) Управљач пута дужан је да обезбједи троугао прегледности, тако да учесници у друмском саобраћају могу, уз потребну пажњу, безбједно и неометано прећи преко прелаза.

(3) У близини прелаза у нивоу није дозвољено градити објекте поред пруге, осим објеката који су намијењени жељезничком саобраћају, те није дозвољено садити дрвеће, високо растиње или предузимати друге радње којима се спречава или смањује прегледност пруге са пута.

Члан 59.

Ако је потребно обезбједити прелаз у нивоу због промјена насталих у вези са градњом, реконструкцијом или другим радовима на путу, затим због промјена у категоризацији пута или интензитету и организацији друмског саобраћаја, трошкове новог обезбјеђења сноси управљач пута.

Члан 60.

(1) Заједнички мост за жељезничку пругу и јавни пут може се градити на истим стубовима или на заједничкој конструкцији, тако да су пруга и коловоз пута потпуно одвојени безбједносном оградом.

(2) Изузетно, уз сагласност управљача инфраструктуре, на истим стубовима може се поставити жељезничка пруга и јавни пут ако је ријеч о локалној прузи са малим интензитетом жељезничког саобраћаја, а овакав начин уређења саобраћаја обавезно се обезбјеђује одговарајућим жељезничким и друмским сигнално-сигурносним уређајима.

(3) Одржавање заједничких стубова и заједничких конструкција на мосту изграђеном за жељезничку инфраструктуру и јавни пут врше управљач инфраструктуре и управљач пута у складу са саобраћајно-техничким нормативима и стандардима.

(4) Трошкове одржавања заједничких стубова и конструкција на мосту из става 1. овог члана сноси у једнаким износима управљач инфраструктуре и управљач пута.

(5) О одржавању путног прелаза из члана 51. став 1. овог закона, као и о осигурању безбједног и несметаног одвијања саобраћаја на путном прелазу, брине се управљач инфраструктуре, на начин да се коловоз на путном прелазу одржава тако да се преко њега може вршити безбједан и несметан друмски саобраћај.

(6) Остале дијелове пута са обје стране путног правца на путном прелазу одржава управљач путева, на начин који омогућава безбједан и несметан жељезнички саобраћај.

14. Заштита жељезничке инфраструктуре

Члан 61.

(1) У заштитном пружном појасу, осим у зони пружног појаса, могу се градити објекти који нису у функцији жељезничког саобраћаја, под сљедећим условима:

1) ако је изградња тих објеката планирана урбанистичким планом јединице локалне самоуправе која прописује њихову заштиту и о свом трошку спроводи прописане мјере заштите тих објеката и

2) ако је прибављено мишљење којим се даје сагласност управљача инфраструктуре.

(2) У заштитном пружном појасу могу се постављати каблови, електрични водови, ваздушне линије, канализације, цјевоводи, други водови и слични објекти и постројења на основу издатог рјешења којим се даје сагласност управљача инфраструктуре.

(3) Изузетно, у пружном појасу, могу се градити и објекти који нису у функцији жељезничког саобраћаја, у жељезничком подручју у зони грађевинских објеката као што су жељезнички мостови, вијадукти и тунели на минималној удаљености од 8 m од спољне ивице носача моста, спољне ивице порталне тунела, а испод доње ивице грађевинске конструкције моста и вијадукта могу се градити објекти на минималној удаљености од 3 m на основу рјешења којим се даје сагласност управљача инфраструктуре.

(4) У заштитном пружном појасу, на удаљености од 50 m од осе крајњег колосијека или другој удаљености у складу са посебним прописом, не могу се градити објекти као што су рудници, каменоломи у којима се користе експлозивна средства, индустрија хемијских и експлозивних производа, постројења и други слични објекти.

(5) Против рјешења из ст. 2. и 3. овог члана може се изјавити жалба Министарству.

Члан 62.

(1) У заштитном и пружном појасу није дозвољено одлагање отпада, смећа, као и изливање отпадних вода.

(2) У појасу из става 1. овог члана није дозвољено садити високо дрвеће, постављати знакове, изворе јакне свјетлости или предмете и справе чија боја, облик или свјетлост смањују видљивост жељезничких сигнала или које могу довести у заблуду жељезничке раднике у вези са значењем сигналних знакова.

(3) Управљач инфраструктуре је овлашћен да захтијева хитно отклањање неправилности из ст. 1. и 2. овог члана и о томе одмах обавјештава надлежног инспектора.

(4) Ако власник, односно посједник објекта или земљишта из ст. 1. и 2. овог члана не поступи по захтјеву управљача инфраструктуре, управљач инфраструктуре предузима потребне радње, а трошкове настале на овај начин власник, односно посједник дужан је да надокнади управљачу инфраструктуре.

Члан 63.

(1) На мјестима гдје пруга пролази кроз шуму или поред шуме, односно земљишта засађеног пољопривредним културама које су лакозапаливе, управљач инфраструктуре је дужан да предузме мјере за заштиту од пожара на жељезничком подручју, а жељезнички оператер мјере заштите од пожара на жељезничким возилима.

(2) Власници шума и земљишта из става 1. овог члана, дужни су да, у појасу минималне ширине од 10 m од спољне ивице пружног појаса у шумама уредно уклањају дрвеће, растиње и лишће, а у појасу минималне ширине до 5 m од спољне ивице пружног појаса на другом земљишту благовремено уклањају сазреле пољопривредне културе и по потреби предузимају друге мјере заштите од пожара.

(3) Привредна друштва и физичка лица која врше пошумљавање голети и уређење бујица у заштитном пружном појасу и управљач инфраструктуре, споразумно утврђују учешће у трошковима пошумљавања голети и уређења бујица и вододерина, имајући у виду значај и обим ових радова за заштиту жељезничке инфраструктуре.

(4) Ширина појаса из става 2. овог члана рачуна се од спољне ивице пружног појаса.

Члан 64.

(1) Дијелу жељезничке инфраструктуре на којем је обустављен јавни превоз, за коју не постоји интерес у односу на цјелину превозног система Републике Српске или интерес корисника услуга јавног превоза, може престати статус добра у општој употреби.

(2) Дијелом жељезничке инфраструктуре којем је пре-стао статус добра у општој употреби може се располагати у складу са прописима којима је уређена ова област.

15. Остала жељезничка инфраструктура

Члан 65.

(1) Градска жељезница је жељезница са посебним саобраћајно-техничким особинама, којом се врши јавни превоз на територији јединице локалне самоуправе, односно подручју насељених мјеста у саставу јединице локалне самоуправе.

(2) Пруга узаног колосијека гради се са колосијеком ширине 760 mm и осовинским оптерећењем до 10 t по осовини и обавезно испуњава остале услове и техничке нормативе дефинисане прописима који уређују ову област.

(3) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови за изградњу, реконструкцију, одржавање, као и услови за организовање превоза на градским жељезницама и пругама узаног колосијека.

Члан 66.

(1) Индустријска жељезница је жељезница којом привредно друштво из области индустрије, шумарства, рударства или других области привреде превози робу или лица за властите потребе.

(2) Индустријски колосијек је жељезнички колосијек који се прикључује на јавну жељезничку инфраструктуру и служи за допремање и отпремање робе за власника, односно носиоца права коришћења тог колосијека.

(3) Изградња, реконструкција и одржавање, као и заштита жељезничке инфраструктуре код индустријских жељезница уређују се у складу са одредбама овог закона.

(4) Индустријска жељезница може бити прикључена на жељезничку инфраструктуру управљача инфраструктуре.

(5) Привредно друштво може имати индустријски колосијек прикључен на жељезничку инфраструктуру управљача инфраструктуре, као и индустријске колосијеке, постројења, уређаје и објекте на тим колосијецима, жељезничка возна средства и друга средства изграђена по посебним техничким нормативима и стандардима.

(6) Прикључење индустријских жељезница из става 4. овог члана и индустријских колосијека из става 5. овог члана, уређују уговором управљач инфраструктуре и привредно друштво чија је индустријска жељезница, односно индустријски колосијек прикључен.

(7) Власник индустријске жељезнице, жељезнички оператер, привредно друштво и друго правно лице које користи индустријску жељезницу обавезан је да посједује потврду о безбједности, која се издаје у складу са прописима којима се уређује безбједност у жељезничком саобраћају.

(8) Жељезнички оператер, друго правно лице или предузетник који обавља превоз искључиво на индустријској жељезници дужан је да донесе акт о условима и начину обављања тог превоза, по претходно прибављеној сагласности у складу са прописима који уређују област жељезница.

Члан 67.

(1) Просторије и мјеста за прихватање, задржавање и отпремање путника, пртљага и пошилики у жељезничком саобраћају уређују се на начин да гарантују безбједност путника.

(2) На станицама и стајалиштима обавезно су изведени прилази до путничких возова тако да омогућавају што лакши прилаз путницима и лицима са ограниченим могућностима кретања.

(3) Станице и стајалишта са перонима обавезно имају пероне који су повезани са подземним или надземним пролазима, као и са прилазним путевима у нивоу.

(4) На стајалишту на двоколосијечним пругама, изузев стајалишта са острвским перонима или заштитним сигнаlima, обавезно се поставља ограда између колосијека.

ГЛАВА III

ПРЕВОЗ У ЖЕЉЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

1. Општи услови за обављање превоза

Члан 68.

(1) Превоз путника и робе у жељезничком саобраћају може се вршити као јавни превоз или као превоз за властите потребе.

(2) Јавни превоз путника и робе у жељезничком саобраћају на жељезничкој инфраструктури обавља јавни жељезнички оператер (у даљем тексту: јавни оператер) који има лиценцу за превоз и потврду о безбједности за превоз, издате у складу са прописима који уређују област жељезница.

(3) Превоз лица и робе може да обавља жељезнички оператер за властите потребе (у даљем тексту: оператер за властите потребе) ако има лиценцу за превоз и потврду о безбједности за превоз, издате у складу са прописима који уређују област жељезница.

(4) Јавни превоз путника и робе у жељезничком саобраћају обавља се према тржишним условима на основу уговора о превозу.

Члан 69.

(1) Дозвола за превоз издаје се јавном оператеру, односно оператеру за властите потребе, основаном у Републици Српској, који пружи доказе о испуњавању услова који се односе на добар углед, финансијску способност, стручност и покриће за грађанску одговорност, а коју издаје надлежни орган у складу са прописима којима је уређена област жељезница.

(2) Жељезничком оператеру из става 1. овог члана, приступ жељезничкој инфраструктури дозвољен је само уз сагласност власника инфраструктуре.

2. Обављање превоза путника и робе

Члан 70.

(1) Превоз путника и робе у жељезничком саобраћају врши се у складу са редом вожње који утврђује управљач инфраструктуре, а према претходно испостављеним захтјевима јавног оператера и оператера за властите потребе.

(2) Ред вожње је акт управљача јавне жељезничке инфраструктуре којим се утврђује план саобраћаја возова за превоз путника и робе, као и за властите потребе на јавној жељезничкој инфраструктури.

(3) Влада даје сагласност на предложени ред вожње.

Члан 71.

(1) Ред вожње се доноси и важи за период утврђен тим редом вожње.

(2) Ред вожње, односно измјене и допуне реда вожње за јавни превоз путника објављују се у средствима јавног информисања, истичу на видним мјестима у станичним зградама и објављују и на други уобичајен начин најкасније 20 дана прије његовог ступања на снагу.

(3) Оператери су дужни да се придржавају објављеног реда вожње, као и да обезбиједи редовно и уредно одвијање превоза за вријеме важења реда вожње, осим у случајевима већих поремећаја саобраћаја који су настали због елементарних непогода, већих удеса и тежих оштећења жељезничке инфраструктуре.

Члан 72.

Улазак и излазак путника врши се на жељезничким станицама и другим службеним мјестима који су унесени у ред вожње, а улазак и излазак лица у превозу за властите потребе врши се на за то одређеним мјестима.

Члан 73.

У обављању превоза за властите потребе оператер за властите потребе може да превози лица и робу који су у функцији обављања дјелатности за коју је регистрован.

Члан 74.

У ванредним ситуацијама (природне непогоде, ванредни догађаји, поремећаји у функционисању привреде већих размјера и друго), управљач инфраструктуре прописује мјере којима се обезбјеђује функционисање жељезничког саобраћаја у насталим околностима и којих су дужни да се придржавају жељезнички оператери.

3. Комбиновани превоз

Члан 75.

Комбиновани превоз, у смислу овог закона, обухвата превоз товарне јединице (контејнер или измјењиви превозни суд) или друмског возила код кога се већи дио превозног пута обавља жељезницом, а почетни и завршни дио пута, друмским превозом.

Члан 76.

(1) Комбиновани превоз може бити:

1) комбиновани превоз са пратњом, који се односи на превоз друмског возила жељезницом са пратњом возача друмског возила и

2) комбиновани превоз без пратње, који се односи на превоз друмског возила или товарне јединице жељезницом без пратње возача.

(2) Приликом обављања комбинованог превоза, товарне јединице или друмска возила натоварени на жељезничка возна средства могу прекорачити прописане димензије, у складу са прописима којима је уређена област жељезница.

4. Превоз у жељезничком саобраћају од општег интереса и ванредни превоз

Члан 77.

Превоз у жељезничком саобраћају од општег интереса је градски, приградски, регионални и међународни превоз путника.

Члан 78.

(1) На захтјев јединице локалне самоуправе, Влада може, с циљем обезбјеђивања превоза од општег интереса, одредити јавном оператеру обавезу јавног превоза.

(2) Критеријуми за утврђивање обавезе јавног превоза су:

1) постојање општег интереса,

2) доступност других врста превоза,

3) трошкови замјене превоза у жељезничком саобраћају другим видом превоза и

4) квалитативне и квантитативне могућности жељезничког оператера.

(3) Права, обавезе и одговорности јавног оператера и надлежне јединице локалне самоуправе у вези са обавезом јавног превоза уређују се уговором о обавези јавног превоза.

Члан 79.

(1) Ванредни прелазак је прелазак преко пруге друмског возила са теретом или без терета, који прекорачује прописану највећу дозвољену укупну масу, највеће дозвољено осовинско оптерећење или највећу дозвољену висину.

(2) За прелазак из става 1. овог члана преко прелаза на нивоу, извршилац ванредног преласка обавезно прибавља рјешење којим се даје сагласност управљача инфраструктуре, у којој се утврђује начин и услови превоза, као и висина накнаде за ванредни прелазак.

(3) Испред подвожњака код којих је товарни профил мањи од највеће дозвољене висине друмског возила заједно са теретом, обавезно се постављају заштитни висински профили и саобраћајни знаци који на то упозоравају возаче друмских возила.

(4) Заштитне висинске профиле и саобраћајне знаке из става 3. овог члана поставља и одржава управљач пута.

(5) Управљач инфраструктуре дужан је да у року до 15 дана од дана подношења захтјева за ванредни прелазак, одобри његово извршење.

5. Системи за управљање безбједношћу

Члан 80.

(1) Управљач инфраструктуре и жељезнички оператер дужни су да развију систем за управљање безбједношћу да би се омогућила примјена заједничких безбједносних циљева у складу са прописима који уређују област безбједности жељезничког саобраћаја.

(2) Систем за управљање безбједношћу обавезно се планира у свим релевантним дијеловима на начин да пропише распоdjелу одговорности у оквиру организације управљача инфраструктуре или оператера.

(3) Основни елементи система за управљање безбједности су:

1) утврђен систем правила безбједности одобрен од управљача инфраструктуре и оператера,

2) процедуре које су складу са техничким и оперативним стандардима или другим условима утврђеним у прописима који уређују област жељезница,

3) прописане процедуре и методе за процjenu ризика и спровођење мjера контроле ризика увијек када промјена оперативних услова или нових материјала намеће нове ризике за инфраструктуру или оперативну дjелатност,

4) доношење програма за обуку особља и система да би се обезбједило одржавање компетентности особља и у складу са тим извршавали задаци,

5) обезбјеђење информација у оквиру дjеловања оператера који раде на истој инфраструктури,

6) процедуре и обрасци који се односе на документовање информација о безбједности и означавање процедуре за контролу садржаја основних информација које се односе на безбједност,

7) процедуре извјештавања, истраге и анализа о удесима, незгодама, избјегнутим и другим ванредним догађајима, као и предузимање потребних превентивних мjера,

8) планови активности и упозорења и информације у случају опасности и

9) план периодичне интерне ревизије система за управљање безбједношћу.

(4) Систем за управљање безбједношћу обавезно испуњава све услове из става 3. овог члана, на начин да су прилагођени карактеру, степену и другим условима активности која се обавља, те обезбјеђује контролу свих ризика који су повезани са активношћу управљача инфраструктуре или оператера.

6. Приступ средствима и капацитетима за обуку

Члан 81.

(1) Жељезнички оператери који подносе захтјев за издавање рjешења којим се одобрава приступ жељезничкој ин-

фраструктури (у даљем тексту: Потврда о безбједности), дужни су да, под једнаким условима, обезбједе жељезничким радницима приступ капацитетима за обуку, посебно за машиновође и пратеће особље воза на пругама, када је такво оспособљавање потребно.

(2) Обука из става 1. овог члана обавезно укључује:

1) обуку за потребно знање о траси,

2) оперативне прописе и процедуре,

3) сигнални и контролно-командни систем и

4) процедуре у случају ванредног догађаја које се примјењују на тим трасама.

(3) Приликом ангажовања нових машиновођа, особља воза и особља које врши виталне безбједносне задатке, жељезничко предузеће дужно је да узме у обзир сваку обуку, квалификације и искуство претходно добијено од других жељезничких предузећа, а особље је дужно да поднесе доказе којима се потврђује стечена обука, квалификације и искуство.

(4) Управљач инфраструктуре одговоран је за ниво обуке и квалификације властитог особља које врши посао који се односи на безбједност.

Члан 82.

(1) Основи безбједности у жељезничком саобраћају (у даљем тексту: основи безбједности) представљају скуп прописа којима се утврђују услови за безбједан и редован јавни жељезнички саобраћај.

(2) Услови из става 1. овог члана односе се на:

1) жељезничку пругу,

2) укрштање пруге и путева,

3) жељезничка возила,

4) саобраћајна правила на жељезници,

5) саобраћајну сигнализацију,

6) услове које обавезно испуњавају жељезнички радници,

7) обављање контроле у оквиру жељезнице,

8) ванредне догађаје у жељезничком саобраћају,

9) инспекцијски надзор и

10) заштиту пруга.

(3) Услови које одређују грађење и одржавање пруга и возила, као и безбједност жељезничког саобраћаја из ових основа безбједности, примјењују се и за средства приватних жељезничких мрежа повезаних са јавном жељезничком инфраструктуром, примјерено безбједносним потребама средстава саобраћаја тих жељезница.

Члан 83.

(1) Учесници у жељезничком саобраћају дужни су да одговорно користе жељезничку инфраструктуру, да поступају у складу са правилима саобраћаја, саобраћајне сигнализације и сигналним ознакама постављеним на пруги и наредбама које издају овлашћена лица.

(2) Жељезнички оператери и управљач инфраструктуре дужни су да се брину да радници који учествују у обављању жељезничког саобраћаја испуњавају здравствене, стручне и друге услове неопходне за уредно и безбједно одвијање жељезничког саобраћаја.

(3) Управљач инфраструктуре доноси прописе којима се уређује начин на који учесници у жељезничком саобраћају користе жељезничку инфраструктуру из става 1. овог члана.

(4) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови које су обавезни да испуњавају радници из става 2. овог члана у погледу здравствене и стручне способности.

Члан 84.

(1) Жељезнички оператери и управљачи жељезничком инфраструктуром дужни су да јавни превоз путника и робе у жељезничком саобраћају врше на начин и према услови-

ма који су дефинисани прописима којима се уређује жељезнички саобраћај.

(2) Жељезнички радник дужан је да чува и одржава материјална добра на жељезници и обезбиједи заштиту људског живота, те да учествује у организовању и вршењу жељезничког саобраћаја на безбједан начин.

(3) Жељезнички оператери и управљачи жељезничком инфраструктуром дужни су да, у складу са прописима који уређују област жељезница, прописују ефикасну заштиту људи, имовине и животне средине.

ГЛАВА IV ЖЕЉЕЗНИЧКА ВОЗИЛА

1. Пројектовање, израда и одржавање жељезничких возила

Члан 85.

(1) Обавезно је да жељезничка возила, уређаји и опрема која се уграђује у та возила испуњавају услове утврђене овим законом, стандардима и техничким нормативима, прописе о заштити од пожара и друге услове за безбједно коришћење у жељезничком саобраћају.

(2) Жељезничка возила намијењена за коришћење у међународном жељезничком саобраћају обавезно испуњавају и услове утврђене међународним прописима.

Члан 86.

(1) Жељезничка возила која се производе, обавезно, у погледу конструктивних и експлоатационих особина возила, уређаја и опреме, као саставних дијелова тих возила, одговарају условима прописаним овим законом, стандардима и техничким нормативима прописаним за прототип жељезничког возила.

(2) Министар доноси рјешење којим се одобрава прототип жељезничког возила.

(3) Обавезно је да жељезничка возила која се предају у саобраћај одговарају одобреном прототипу.

(4) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују технички услови за прототип жељезничког возила, образац одобрења, начин и поступак одобравања прототипа жељезничког возила.

Члан 87.

(1) Жељезничка возила одржавају се у стању које гарантује безбједан жељезнички саобраћај.

(2) Начин одржавања, рокови повремених прегледа и други услови од значаја за употребу жељезничких возила у жељезничком саобраћају дефинисани су прописима који уређују област жељезница.

(3) Нова, половна и реконструисана жељезничка возила подлијежу обавезном техничком прегледу.

(4) Преглед из става 3. овог члана врши се прије предаје жељезничког возила у саобраћај, а њиме се утврђује:

1) за жељезничка возила која се серијски или појединачно производе, преправљају или увозе, постојање уређаја за:

1. управљање,
2. заустављање возила,
3. давање свјетлосних сигнала и звучних сигналних знакова,
4. освјетљавање пруге и возила и сличну прописану опрему;

2) исправност жељезничког возила у погледу техничког и технолошког јединства на жељезници и

3) испуњавање других услова за безбједно учествовање у жељезничком саобраћају.

(5) Технички преглед из става 3. овог члана врши правно лице које овласти Министарство у складу са Законом о техничким прописима Републике Српске и другим прописаним условима.

(6) Министар доноси правилнике и упутства о врстама, роковима и начину одржавања жељезничких возила у Републици Српској.

Члан 88.

Жељезничка возила за која је издата дозвола за коришћење, а намијењена су за међународни саобраћај, уписују се у регистре у складу са прописима који уређују област жељезница.

Члан 89.

(1) Није дозвољено да празна или натоварена возила прекораче товарни профил категорије пруге, као и дозвољено оптерећење по осовини и дужном метру, утврђен прописима који уређују безбједност жељезничког саобраћаја.

(2) Изузетно, дозвољен је превоз жељезничким возилима и када је прекорачен товарни профил, а тада се превози као нарочита пошиљка.

(3) За пошиљку из става 2. овог члана потребно је прибавити дозволу у којој се утврђују начин и услови превоза, као и висина накнаде.

(4) Управљач инфраструктуре дужан је да у року до 15 дана од дана подношења захтјева за превоз нарочите пошиљке, одлучи о одобравању нарочите пошиљке.

Члан 90.

(1) Жељезничка возила, кола за превоз путника, моторни возови типа шинобус и моторне гарнитуре, изузев пружних возила без сопственог погона, обавезно су опремљени уређајима за аутоматско кочење.

(2) Локомотиве и моторна возила за разне намјене опремају се ручним или притврдним кочницама, којима се може руковати механички са тла или пнеуматски из управљачнице возила, при чему се безбједност стајања у мјесту ових возила заснива на механичком кочењу и на тај начин је загарантована на највећем дозвољеном паду на пругама по међународним прописима, када су возила празна и под пуним оптерећењем.

(3) Локомотиве, путничка кола, моторне дрезине са приколицом и без приколице и моторне гарнитуре опремају се уређајима за активирање кочница за случај опасности.

(4) Уређај за активирање кочења у случају опасности на возилима из става 3. овог члана доступан је путницима и жељезничким радницима.

Члан 91.

(1) Вучна возила, изузев парних локомотива, обавезно имају сљедећу опрему:

1) ауто-стоп уређај, када су на пругама које су опремљене овим уређајем, изузев локомотива које се користе само за маневар,

2) уређаје радио-везе, када су у саобраћају на пругама које су опремљене радио-везом,

3) будник,

4) свјетла за означавање возила и освјетљавање пруге,

5) мјерач брзине кретања возила,

6) апарате за гашење пожара и

7) прибор за прву помоћ.

(2) Моторна возила за посебне намјене, са властитим погоном, обавезно су опремљена уређајима из става 1. т. 4) до 7) овог члана.

Члан 92.

Моторни возови и путничка кола обавезно имају сљедећу опрему:

1) уређаје за гријање,

2) уређаје за електрично освјетљење,

3) санитарно-хигијенске уређаје,

4) апарате за гашење пожара,

5) уређаје за прелазак из кола у кола, изузев за моторне возове типа шинобуса и

6) остале уређаје по одредбама UIC, COTIF и ТСИ прописа.

2. Саобраћајна правила

Члан 93.

У зависности од врсте воза, дужине воза, врсте вучног возила и опремљености сигнално-сигурносним и телекомуникационим уређајима пруге и железничких возила, у возу током вожње, обавезно се налази прописани број железничких радника који су оспособљени за обављање повјерених послова у железничком саобраћају.

Члан 94.

Воз је обавезно опремљен аутоматским ваздушним кочицама са натпритиском ваздуха, којима се управља са једног мјеста и које безбједно коче сваки дио воза и у случају да се воз раскине.

Члан 95.

- (1) Састав воза и распоред железничких возила у возу осигурава безбједну и ефикасну вожњу на одређеној траси.
- (2) При састављању воза и распореду возила примјењују се прописи који уређују превоз опасних материја.

Члан 96.

- (1) Није дозвољено да се воз креће већом брзином од оне која је прописана редом вожње.
- (2) При сачињавању реда вожње поштује се највећа дозвољена брзина на прузи на којој воз саобраћа, уз ограничења која су условљена саставом воза, врстом вуче, стањем и опремљеношћу пруге сигнално-сигурносним уређајима.

Члан 97.

- (1) Путнички воз обавезно је ноћу и током дана у тунелу освијетљен.
- (2) Путнички воз обавезно се грије када је спољна температура нижа од 12 °С.

Члан 98.

Железничко предузеће обавезно води евиденцију за сваки воз, о возном особљу, саставу воза, кочењу и кретању воза, као и о осталим подацима релевантним за безбједност у саобраћају.

3. Саобраћајна сигнализација

Члан 99.

- (1) У железничком саобраћају употребљава се јединствена саобраћајна сигнализација, која железничке раднике и друга лица која се крећу по железничком подручју упозорава на опасност, обавјештава о ограничењима, забранама и упозорењима, те им даје неопходна обавјештења за безбједан железнички саобраћај и личну безбједност.
- (2) Сигнали омогућавају брзо и поуздано међусобно споразумијевање железничких радника при обављању железничког саобраћаја.
- (3) Сигнали се постављају, одржавају и освјетљавају сопственим извором свјетлости или се премазују рефлектујућом материјом тако да их железнички радници и друга лица на која се односе могу на вријеме уочити дању, ноћу и при смањеној видљивости.
- (4) Сигнали могу бити стални, преносни и ручни.
- (5) Преносни сигнали се уклањају одмах по престанку разлога за њихово постављање.

Члан 100.

- (1) Железнички радници дужни су да се придржавају ограничења, забрана, наредби и упозорења изражених постављеном сигнализацијом.
- (2) Лица која нису железнички радници у служби, а крећу се по железничком подручју, дужна су да поштују ограничења, забране, наредбе и упозорења која су постављена на уочљивим мјестима, или их дају железнички радници.

(3) Ако значење сигнала није јасно или сигнал не ради, железнички радници дужни су да предузму радње које гарантују безбједно одвијање саобраћаја.

Члан 101.

(1) У зависности од највеће дозвољене брзине на прузи, управљач инфраструктуре саобраћајна мјеста опрема сигнализацијом на следећи начин:

- 1) за брзину већу од 50 km/h кроз подручје скретница на регионалним пругама или без обзира на брзину, на главним пругама са улазним сигнаlima који су предсигналисани, улазни сигнали су у таквој међусобној зависности од положаја скретница на путу вожње да сигнализују да ли је вожњу дозвољено наставити са највећом или ограниченом брзином и
- 2) за брзину већу од 100 km/h, са улазним и излазним сигнаlima који су предсигналисани и који су у таквој међусобној зависности да сигнализују да ли је дозвољено наставити вожњу са највећом дозвољеном брзином, излазни сигнали предсигнализују први просторни сигнал у смјеру вожње воза, који нема самосталног предсигнала и дозвољавају вожњу једино у случају да је пруга слободна до првог просторног сигнала или улазног сигнала саобраћајног мјеста.
- (2) Сви предсигнали и главни сигнали обавезно се опремају пружним дијелом ауто-стоп уређаја.
- (3) Одсјечи пруге на којима је највећа дозвољена брзина већа од 100 km/h су опремљени уређајима за успостављање радио-везе између воза и мјеста из кога се регулише саобраћај.

ГЛАВА V ЖЕЛЕЗНИЧКИ РАДНИЦИ

1. Стручна оспособљеност

Члан 102.

Железнички радници дужни су да имају одговарајуће стручно образовање, да су стручно оспособљени за посао који обављају, као и да испуњавају здравствене и друге посебне услове за вршење одређеног посла.

Члан 103.

- (1) Железнички радници за послове које обављају у железничком саобраћају обавезни су да имају положен стручни испит и обавезни су да се стручно усавшавају.
- (2) Стручна оспособљеност железничких радника редовно се провјерава путем испита или на други одговарајући начин, а по потреби и ванредно.
- (3) Ванредна провјера стручне оспособљености радника врши се у случајевима ако:
 - 1) радник, због непознавања прописа, својим радом угрози или постоје индиције да може угрозити безбједност железничког саобраћаја,
 - 2) радник не испуњава прописане дужности у погледу усавшавања приликом увођења нових прописа и нових технологија,
 - 3) је радник најмање шест мјесеци одсуствовао са посла и
 - 4) железничко предузеће процијени да је то од значаја за безбједност железничког саобраћаја.
- (4) Железнички оператер и управљач инфраструктуре дужан је да забрани рад извршно особљу које при провјери знања није показало задовољавајући ниво стручне оспособљености или ако није вршена провјера стручне оспособљености за послове које обавља.
- (5) Извршно особље из става 4. овог члана не може обављати послове у области железничког саобраћаја све док не покаже задовољавајући ниво стручне оспособљености прописан у ставу 2. овог члана, а железничко предузеће доноси општи акт којим прописује начин распоређивања извршног особља за тај период.
- (6) Редовна провјера стручне оспособљености планира се на годишњем нивоу, а о извршеним редовним и ванред-

ним провјерама подноси се извјештај Републичкој управи за инспекцијске послове и Министарству.

(7) Управљач инфраструктуре и оператер прописују услове и начин редовне и ванредне провјере стручне оспособљености.

Члан 104.

Стручни испит за жељезничког радника може полагаати лице које је завршило програм оспособљавања за одређене послове и програм увођења у практичан рад за одређену врсту послова и које се у прописаном времену припремало за полагање стручног испита по програму за оспособљавање и увођење у посао.

2. Стицање права за управљање жељезничким возилом и регулисање жељезничког саобраћаја

Члан 105.

Жељезничким возилом може управљати лице које испуњава следеће услове:

- 1) да испуњава посебне услове за управљање жељезничким возилом,
- 2) да има више од 18 година,
- 3) да има одговарајуће професионално и стручно образовање прописано за обављање одређених послова,
- 4) да има положен стручни испит за управљање жељезничким возилом одређене врсте или типа и
- 5) да му одлуком надлежног органа није забрањено да управља жељезничким возилом.

Члан 106.

Право регулисања жељезничког саобраћаја може добити лице које испуњава следеће услове:

- 1) да испуњава посебне услове за регулисање жељезничког саобраћаја,
- 2) да има више од 18 година,
- 3) да има одговарајуће стручно образовање прописано за обављање одређених послова,
- 4) да има положен стручни испит и
- 5) да му одлуком надлежног органа није забрањено регулисање жељезничког саобраћаја.

3. Посебна здравствена способност жељезничких радника

Члан 107.

(1) Жељезнички радник дужан је да испуњава здравствене услове који су прописани за послове на које је распоређен.

(2) Прије распоређивања на радно мјесто за које су прописани посебни здравствени критеријуми, као и прије одласка на школовање или стручно оспособљавање за одређено радно мјесто, жељезнички радник дужан је да обави здравствени преглед.

(3) Здравствена способност жељезничког радника провјерава се редовним и ванредним здравственим прегледима.

(4) Здравствене прегледе лица која се стручно оспособљавају за обављање послова жељезничког радника и редовне и ванредне здравствене прегледе жељезничких радника и здравствену евиденцију о тим лицима, воде здравствене установе које су оспособљене и опремљене, односно које испуњавају опште услове за обављање тих прегледа и вођење евиденције утврђене прописима којима је уређена област здравствене заштите.

(5) Министар доноси правилнике и упутства којим се уређују услови које је обавезан да испуњава жељезнички радник у погледу здравствене способности, уз претходно прибављену сагласност министра здравља.

Члан 108.

(1) На редован здравствени преглед упућује се жељезнички радник у прописаним роковима, а који зависе од врсте послова које тај радник обавља.

(2) Жељезнички оператер и управљач инфраструктуре дужни су да жељезничког радника упуте на редован здравствени преглед прије истека рока прописаног за обављање тог прегледа.

Члан 109.

(1) На ванредни здравствени преглед упућује се жељезнички радник:

1) за кога се оправдано сумња да из здравствених разлога више није способан да обавља послове на које је распоређен,

2) након удеса у којем је учествовао или је у удесу био теже повријеђен и

3) након одсуствовања са посла дуже од шест мјесеци или тешке болести која је трајала најмање шест мјесеци.

(2) Радник из става 1. овог члана упућује се на ванредни здравствени преглед на захтјев овлашћеног лица.

Члан 110.

(1) Ако се на редовном или ванредном здравственом прегледу утврди да жељезнички радник не испуњава услове или ако се утврди да није обавио здравствени преглед на који је упућен, сматра се да је жељезнички радник неспособан за извршавање послова на које је распоређен и послодавац му не може дозволити да на тим пословима ради све док траје привремена неспособност.

(2) Према раднику из става 2. овог члана поступа се на начин утврђен прописима који уређују област здравствене заштите и заштите на раду.

Члан 111.

(1) Жељезничком раднику није дозвољен почетак рада, односно жељезнички радник дужан је да одмах престане са радом ако осјети да није здравствено способан за рад и о томе је дужан да одмах обавијести одговорно лице послодавца.

(2) Жељезничком раднику у току рада забрањено је конзумирање алкохола, дроге, психоактивних лијекова или других психоактивних материја и забрањен му је почетак рада ако у организму има алкохола или је под утицајем дроге, психоактивних материја и слично.

(3) Провјеру психичке и физичке способности жељезничких радника организује или врши послодавац.

(4) Послодавац је дужан да забрани жељезничком раднику рад ако је уочљиво да радник није способан за обављање посла.

Члан 112.

(1) Овлашћено лице за вршење унутрашње контроле, инспектор за жељезнички саобраћај и друга лица овлашћена од жељезничког предузећа могу жељезничког радника подвргнути испитивању алкохолисаности помоћу одговарајућих средстава и апарата.

(2) Овлашћено лице води записник о контроли, који потписује и жељезнички радник за кога је контрола била одређена, а у случају да контролисани радник одбије да потпише записник, овлашћено лице уноси у записник узрок због кога се одбија потписивање и не дозвољава наставак рада жељезничком раднику.

(3) Ако овлашћено лице посумња да жељезнички радник, због свог душевног стања, физичких сметњи или болести, представља опасност у жељезничком саобраћају, забрањује му даљи рад и одређује ванредни здравствени преглед.

(4) У случају да због здравственог стања или из објективних разлога није могуће обављање стручног прегледа у цијелости, лекар врши дио прегледа који је могуће обавити и даје мишљење поводом уочених знакова промјене понашања.

4. Радно вријеме особља

Члан 113.

(1) Смјена жељезничког радника извршне службе може трајати највише до 12 часова.

(2) У вријеме трајања смјене убраја се:

- 1) вријеме за припрему за посао,
- 2) вријеме рада,
- 3) вријеме прекида рада до највише два часа и
- 4) вријеме потребно за завршетак рада.

(3) Прекид рада који траје дуже од два часа не убраја се у вријеме трајања смјене ако је тај прекид трајао онолико времена колико је трајало вријеме рада до прекида и извршном раднику био обезбијеђен одговарајући одмор.

(4) У условима ванредног догађаја у жељезничком саобраћају или више силе, трајање смјене одређено у ставу 1. овог члана може се продужити за највише два часа ако се жељезнички радник осјећа способним да може наставити посао.

(5) Управљач инфраструктуре и оператер доносе правилник о раду у смјенама радника извршне службе.

Члан 114.

(1) Жељезничком раднику који управља жељезничким возилом дозвољено је у току једне смјене у возњи управљати вучним возилом највише до десет часова.

(2) Управљач инфраструктуре и оператер доносе правилник о дужини трајања смјене за жељезничке раднике из става 1. овог члана, а у зависности од врсте и ранга воза.

Члан 115.

(1) Дневни одмор жељезничких радника између двије узастопне смјене траје двоструко дуже од времена рада у смјени, а најмање 12 часова.

(2) Одмор у току рада, дневни и седмични одмор, као и распоређивање жељезничких радника одређују се у зависности од организације жељезничког саобраћаја, извршења реда возње и других услова који утичу на њихову психичку и физичку способност у погледу безбједног обављања посла, а у складу са прописима који уређују област жељезница и радних односа.

Члан 116.

(1) Управљач инфраструктуре и жељезнички оператер дужни су да, у оквиру своје дјелатности, организују унутрашњу контролу, која врши редовну и ефикасну контролу примјене прописа који гарантују безбједно и уредно одвијање жељезничког саобраћаја.

(2) Управљач инфраструктуре и жељезнички оператер утврђују организацију и доносе акт којим прописују начин вршења унутрашње контроле безбједног одвијања жељезничког саобраћаја.

(3) Управљач инфраструктуре и жељезнички оператер прописују овлашћења радника за вршење унутрашње контроле и уређују, остварују и унапређују ефикасну заштиту људи, имовине и животне средине у области жељезничког саобраћаја.

ГЛАВА VI

ЗАШТИТА ЖЕЉЕЗНИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

1. Ванредни догађај и заштита пруге

Члан 117.

(1) Ванредни догађај је догађај у жељезничком саобраћају који је имао или је могао имати штетне посљедице за безбједно одвијање жељезничког саобраћаја.

(2) Ванредни догађај су удес и незгода.

(3) Удес је ванредни догађај у жељезничком саобраћају у коме је једно или више лица погинуло или теже повријеђено или у коме је настала материјална штета већа од 10.000 КМ или је наступио већи прекид у жељезничком саобраћају (дужи од шест часова).

(4) Незгода је ванредни догађај у жељезничком саобраћају у коме је једно или више лица лакше повријеђено или је настала мања материјална штета, краћи прекид жељезничког саобраћаја или угрожавање или отежано одвијање жељезничког саобраћаја.

(5) При ванредним догађајима у жељезничком саобраћају лица која се већ налазе или дођу на мјесто ванредног догађаја у коме има повријеђених дужни су да помажу при спасавању унесрећених и да одмах обавијесте најближу здравствену установу, а овлашћено лице обавјештава орган управе надлежан за унутрашње послове.

(6) При прекиду жељезничког саобраћаја због ванредног догађаја жељезнички оператер и управљач инфраструктуре обавезни су да предузму мјере за што брже успостављање безбједног саобраћаја у складу са прописима којима је уређена област жељезница.

(7) Министар доноси правилнике и упутства којим прописује начин поступања жељезничких радника у случају ванредног догађаја.

Члан 118.

(1) Ислеђење ванредног догађаја је поступак који се спроводи с циљем утврђивања узрока, посљедица, околности и одговорности, као и спречавања будућег ванредног догађаја, а спроводе га управљач инфраструктуре и жељезнички оператери.

(2) Поступак из става 1. овог члана спроводи се у року од 30 дана од дана настанка догађаја, а у изузетним случајевима, ако су потребна додатна испитивања или анализе, истраживање и утврђивање узрока и процјена штете може трајати најдуже до шест мјесеци.

Члан 119.

С циљем одвијања безбједног жељезничког саобраћаја забрањено је:

1) уништавати, уклањати или оштетити дијелове жељезничке инфраструктуре или дијелове возила који непосредно утичу на безбједност,

2) уништавати, уклањати или оштетити дијелове жељезничке инфраструктуре или дијелове возила који посредно утичу на безбједност,

3) бацати или стављати предмет на жељезничку пругу или бацати на возила или из возила,

4) изводити радове у близини жељезничке пруге који би могли оштетити жељезничку пругу или умањити стабилност терена (клизање или одроњавање терена, хидрографске промјене и слично) или на било који други начин угрожавати или ометати жељезнички саобраћај,

5) неовлашћено подизати браник путног прелаза, стављати или вјешати предмете на браник или други сигнално-сигурносни уређај путног прелаза или на било који други начин ометати нормално функционисање браника или другог уређаја на путном прелазу,

6) садити дрвеће и друго високо растиње или изводити радове у близини путног прелаза који умањују, спречавају или на било који начин ометају прегледност жељезничке пруге или пута,

7) неовлашћено уклонити напреду постављену ради заштите жељезничког саобраћаја на мјесту одроњавања, на мјесту бујице или на мјесту изложеном јаким вјетровима,

8) уносити материје или предмете у путничка кола, просторије жељезничких службених мјеста намијењених путницима, којима би се могла угрозити безбједност путника и других лица или им бити нанесена штета,

9) употребити уређај за кочење ради заустављања воза, осим у случају угрожавања безбједности воза, путника и других лица,

10) ометати рад чувара пруге, путног прелаза, моста, тунела или другог жељезничког радника у обављању послова и

11) поред жељезничке пруге, а посебно у близини сигнала и сигналних ознака садити високо дрвеће и постављати знакове, ознаке, изворе свјетлости који дају обојену свјетлост или било које друге направе које бојом, обликом, свјетлошћу или на други начин отежавају уочавање сигнала и сигналних ознака или које могу довести у заблуду жељезничке раднике у погледу значења сигнала и сигналних ознака.

2. Жељезничко подручје

Члан 120.

(1) Жељезничко подручје је простор на коме се налазе жељезничка пруга, објекти, постројења и уређаји који непосредно служе за вршење жељезничког саобраћаја, простор испод мостова и вијадукта, као и простор изнад трасе тунела.

(2) Прилаз путника, других лица и друмских возила на жељезничко подручје и кретање по жељезничком подручју дозвољени су на за то одређеним мјестима.

(3) Лицу које обавља послове на жељезничком подручју, осим жељезничких радника и радника који их чувају, или које воде жељезнички радници, писмено одобрава управљач инфраструктуре обављање тих послова.

(4) Писмено одобрење из става 3. овог члана није потребно да прибаве надлежни органи и овлашћена лица, радници органа унутрашњих послова када обављају службену дужност или када у складу са правилима службе имају обавезу уласка у жељезничко подручје и по њему се кретати, као и по мјестима која нису одређена за кретање.

Члан 121.

(1) На мјестима која су предвиђена за приступ и кретање на жељезничком подручју и у возовима, сва лица су дужна да се придржавају унутрашњег реда у жељезничком саобраћају, који прописује управљач инфраструктуре.

(2) Овлашћени жељезнички радници брину се да се лица која се налазе у жељезничком подручју и у возовима придржавају унутрашњег реда у жељезничком саобраћају.

(3) Радници из става 2. овог члана, у спровођењу унутрашњег реда у жељезничком саобраћају, дужни су да предузимају мјере потребне за спречавање нарушавања унутрашњег реда и мјере за успостављање нарушеног реда.

(4) Радници органа управе надлежни за унутрашње послове, на захтјев овлашћених жељезничких радника, пружају потребну помоћ тим радницима у спречавању нарушавања и успостављања унутрашњег реда у жељезничком саобраћају.

Члан 122.

Управљач инфраструктуре и жељезнички оператер дужни су да непрестано, а нарочито у зимском периоду, предузимају прописане мјере за обезбјеђење непрекидног безбједног одвијања жељезничког саобраћаја.

ГЛАВА VII НАДЗОР И КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 123.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Републичка управа за инспекцијске послове, посредством надлежних инспектора.

Члан 124.

(1) Новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ казниће се за прекршај управљач инфраструктуре ако:

1) није рачуноводствено раздвојен од привредних друштава који обављају дјелатност превоза путника и робе (члан 8. став 5),

2) није независан у процесу одлучивања (члан 8. став 6),

3) не посједује дозволу за управљање жељезничком инфраструктуром и потврду о безбједности за управљање жељезничком инфраструктуром (члан 8. став 7),

4) не обезбједи трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту жељезничке инфраструктуре, несметано коришћење објеката жељезничке инфраструктуре и других средстава рада за жељезнички саобраћај, као и организовање и регулисање жељезничког саобраћаја (члан 13. став 1),

5) се жељезнички саобраћај одвија супротно прописима којима се уређује безбједност жељезничког саобраћаја (члан 14. став 1),

6) не предузме мјере да се у случајевима немогућности одвијања жељезничког саобраћаја, које је проузроковано техничким кваровима, несрећама и дјеловањем више силе, успостави редовно одвијање саобраћаја и ако не донесе план за непредвиђене ситуације (члан 29. став 1),

7) гради жељезничку инфраструктуру супротно прописима којима се уређује област грађења и уређења простора (члан 30. став 1),

8) жељезничку инфраструктуру не реконструише са прописаним елементима (члан 33. став 1),

9) жељезничку инфраструктуру не одржава у стању које осигурава безбједан или несметан жељезнички саобраћај, односно квалитетан и уредан превоз (члан 34. став 1),

10) при пројектовању, грађењу и реконструкцији жељезничке пруге и постројења, уређаја и објеката на прузи не примјењује техничке и друге услове утврђене у складу са одредбама прописа који уређују област жељезница и грађења и уређења простора (члан 39. став 1),

11) преда у саобраћај жељезничке пруге и постројења, објекте и уређаје на прузи, без претходно извршеног техничког прегледа (члан 40. став 1),

12) за вријеме извођења радова на жељезничкој прузи не обезбједи услове за сигуран жељезнички саобраћај на мјесту извођења тих радова (члан 43. став 4),

13) у случају успостављања саобраћаја прије завршетка радова, не одреди привремене услове за безбједно одвијање жељезничког саобраћаја (члан 43. став 6),

14) не предузме заштитне мјере на мјестима на којима се постављају постројења контактне мреже (члан 47. ст. 1. и 2),

15) не обезбједи услове за безбједан прелазак мјеста укрштања на инфраструктури којом управља (члан 49. став 1),

16) не одржава прелазе у нивоу и не предузима све потребне мјере с циљем безбједног одвијања саобраћаја (члан 54. став 2),

17) не донесе ред вожње (члан 70. став 1),

18) у случају ванредне ситуације не пропише мјере којима се обезбјеђује функционисање жељезничког саобраћаја (члан 74),

19) не организује унутрашњу контролу и не донесе акт којим се прописује начин вршења унутрашње контроле (члан 116. ст. 1. и 2) и

20) не предузима мјере за обезбјеђење сигурног одвијања жељезничког саобраћаја (члан 122).

(2) Новчаном казном од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице управљача инфраструктуре.

Члан 125.

(1) Новчаном казном од 4.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај управљач инфраструктуре ако:

1) не донесе програм изградње, реконструкције и одржавања жељезничке инфраструктуре, као и организовања и регулисања жељезничког саобраћаја (члан 9),

2) се не брине о заштити животне средине (члан 12. став 2),

3) не достави одлуку о обустављању превоза у прописаном року или не објави у дневним листовима или у другим средствима јавног информисања (члан 13. став 3),

4) користи жељезничку инфраструктуру без закљученог уговора о коришћењу жељезничке инфраструктуре (члан 15. став 2),

5) не закључи уговор о коришћењу жељезничке инфраструктуре у прописаном року (члан 15. став 3),

6) не врши измјене и допуне Изјаве о мрежи (члан 16. став 3),

7) објави Изјаву о мрежи у року који је краћи од прописаног рока (члан 16. став 6),

8) додјелу трасе воза не врши под једнаким условима (члан 18. став 2),

9) у поступку по захтјеву за додјелу трасе воза не примјењује утврђене критеријуме (члан 18. став 3),

10) не вреднује критеријуме у поступку по захтјеву за додјелу трасе воза према утврђеној методологији (члан 18. став 4),

11) додијелену трасу воза пренесе другом жељезничком оператеру (члан 20. став 1),

12) не рјешава по ванредним захтјевима за додјелу траса воза у року од пет радних дана од дана пријема захтјева (члан 25. став 3),

13) не донесе Систем показатеља за побољшање квалитета превоза (члан 26. став 1),

14) не изврши анализу капацитета у року од шест мјесеци од када је утврђено да је инфраструктура загушена (члан 27. став 3),

15) не изради план побољшања капацитета у року од шест мјесеци од завршетка анализе капацитета (члан 28. став 4),

16) не обавијести жељезничког оператера и Министарство (члан 29. став 2),

17) најмање 60 дана прије отпочињања радова на изградњи и реконструкцији жељезничке инфраструктуре не објави у дневним листовима да почиње са извођењем радова (члан 32. став 1),

18) не врши стални надзор и функционално испитивање, као и отклањање утврђених недостатака (члан 34. став 2),

19) не обавља послове редовног одржавања и ремонта (члан 35),

20) не води евиденцију о свим пругама и другим техничким подацима (члан 45. став 1),

21) не развије систем за управљање безбједношћу (члан 80. став 1) и

22) дозволи рад извршном особљу које при провјери знања није показало задовољавајући ниво стручне оспособљености (члан 103. став 4).

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице управљача инфраструктуре.

Члан 126.

(1) Новчаном казном од 20.000 КМ до 100.000 КМ казниће се за прекршај жељезнички оператер ако:

1) користи жељезничку инфраструктуру супротно условима и начину утврђеним овим законом и прописима којима се уређује област безбједности жељезничког саобраћаја (члан 14. став 1),

2) не посједује потврду о безбједности за управљање индустријском жељезницом (члан 66. став 7),

3) не донесе акт о условима и начину обављања превоза искључиво на индустријској жељезници или претходно не прибави сагласност на тај акт (члан 66. став 8),

4) не посједује дозволу за превоз (члан 69. став 1),

5) се не придржава реда вожње (члан 71. став 3),

6) јавни превоз путника и робе врши супротно начину и условима који су дефинисани прописима којима се уређује жељезнички саобраћај (члан 84. став 1),

7) не пропише ефикасну заштиту људи, имовине и животне средине (члан 84. став 3),

8) жељезничка возила не одржава у стању које гарантује безбједан саобраћај (члан 87. став 1),

9) воз није опремљен довољним бројем аутоматских ваздушних кочница (члан 94),

10) не организује унутрашњу контролу и не утврди и донесе акт којим прописује начин вршења унутрашње контроле (члан 116. ст. 1. и 2),

11) при прекиду жељезничког саобраћаја не предузме мјере за што брже успостављање безбједног саобраћаја (члан 117. став 6) и

12) не предузима мјере за обезбјеђење сигурног одвијања жељезничког саобраћаја (члан 122).

(2) Новчаном казном од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у жељезничком оператеру.

Члан 127.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 50.000 КМ казниће се за прекршај жељезнички оператер ако:

1) не развије систем за управљање безбједношћу (члан 80. став 1),

2) не обезбједи жељезничким радницима приступ капацитетима за обуку (члан 81. став 1),

3) жељезничка возила нису опремљена уређајима за аутоматско кочење, ручним или притврдним кочницама и уређајима за активирање кочница (члан 90. ст. 1, 2. и 3),

4) вучна возила немају прописану опрему (члан 91. став 1),

5) моторни возови и путничка кола немају прописану опрему (члан 92),

6) се у возу не налази прописани број жељезничких радника (члан 93),

7) не води евиденцију за сваки воз (члан 98),

8) дозволи рад извршном особљу које при провјери знања није показало задовољавајући ниво стручне оспособљености или ако није вршена провјера стручне оспособљености за послове које обавља (члан 103. став 4),

9) жељезничког радника не упућује на редован здравствени преглед (члан 108. став 2) и

10) при прекиду жељезничког саобраћаја не предузме мјере за што брже успостављање безбједног саобраћаја (члан 117. став 6).

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана и одговорно лице у жељезничком оператеру.

Члан 128.

Новчаном казном од 2.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај привредно друштво, жељезнички радник и физичко лице ако:

1) уништава, уклања или оштети дијелове жељезничке инфраструктуре или дијелове возила који утичу на безбједност (члан 119. став 1. т. 1) и 2),

2) баца или ставља предмет на жељезничку пругу или баца предмет на возила или из возила (члан 119. став 1. тачка 3),

3) изводи радове у близини жељезничке пруге који би могли оштетити жељезничку пругу или умањити стабилност терена (члан 119. став 1. тачка 4),

4) неовлашћено подиже браник путног прелаза, ставља или вјеша предмете на браник или други сигнално-сигурносни уређај путног прелаза, или на било који други начин омета нормално функционисање браника или другог уређаја на путном прелазу (члан 119. став 1. тачка 5),

5) сади дрвеће и друго високо растиње или изводи радове у близини путног прелаза који умањују, спречавају или на било који начин ометају прегледност жељезничке пруге или пута (члан 119. став 1. тачка 6),

6) неовлашћено уклони направу постављену ради заштите жељезничког саобраћаја на мјесту одроњавања, на мјесту бујице или на мјесту изложеном јаким вјетровима (члан 119. став 1. тачка 7),

7) уноси материје или предмете у путничка кола, историје жељезничких службених мјеста намијењених путницима, којима би могла бити угрожена безбједност путника и других лица или им бити нанесена штета (члан 119. став 1. тачка 8),

8) употребљава уређај за кочење ради заустављања воза, осим у случају угрожавања безбједности воза, путника и других лица (члан 119. став 1. тачка 9),

9) омета рад чувара пруге, путног прелаза, моста, тунела или другог жељезничког радника у обављању послова (члан 119. став 1. тачка 10) и

10) поред жељезничке пруге, а посебно у близини сигнала и сигналних ознака, сади високо дрвеће и поставља знакове, ознаке, изворе свјетлости који дају обојену свјетлост или било које друге направе које бојом, обликом, свјетлошћу или на други начин отежавају уочавање сигнала и сигналних ознака или које могу довести у заблуду жељезничке раднике у погледу значења сигнала и сигналних ознака (члан 119. став 1. тачка 11).

ГЛАВА VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 129.

(1) Министар ће у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети:

1) правилнике о одржавању и заштити жељезничке инфраструктуре (члан 12. став 3),

2) Правилник о организовању и регулисању безбједног и несметаног одвијања жељезничког саобраћаја (члан 12. став 3),

3) Правилник о условима за изградњу жељезничке инфраструктуре (члан 30. став 3),

4) Правилник о условима и начину замјене и обнове елемената горњег строја пруге (члан 31. ст. 2. и 3),

5) Правилник о условима и начину извођења радова на доњем строју пруге (члан 31. ст. 2. и 3),

6) Правилник о условима и начину уградње и замјене елемената сигнално-сигурносних и телекомуникационих уређаја, стабилних постројења електровуче, као и осталих електричних постројења (члан 31. ст. 2. и 3),

7) Правилник о условима за обављање безбједног и несметаног жељезничког саобраћаја (члан 34. став 3),

8) Правилник о условима и начину прикључивања жељезничке пруге на другу пругу (члан 42. став 5),

9) Правилник којим се уређују услови и начин укрштања жељезничке пруге и пута (члан 49. став 6),

10) Правилник о условима за изградњу, реконструкцију, одржавање, као и услови за организовање превоза на градским жељезницама и пругама узаног колосијека (члан 65. став 3),

11) Правилник о условима које су обавезни да испуњавају жељезнички радници у погледу здравствене и стручне способности (члан 83. став 4. и члан 107. став 5),

12) Правилник о техничким условима за прототип жељезничког возила, образац одобрења, начин и поступак одобравања прототипа жељезничког возила (члан 86. став 4),

13) Правилник о врстама, роковима и начину одржавања жељезничких возила у Републици Српској (члан 87. став 6),

14) Правилник о начину поступања жељезничких радника у случају ванредног догађаја (члан 117. став 7),

15) Упутство о начину одржавања и заштити жељезничке инфраструктуре (члан 12. став 4),

16) Упутство о начину организовању и регулисању безбједног и несметаног одвијања жељезничког саобраћаја (члан 12. став 4),

17) Упутство о начину и поступцима изградње жељезничке инфраструктуре (члан 30. став 3),

18) Упутство о начину и поступцима уградње и замјене елемената сигнално-сигурносних и телекомуникационих уређаја, стабилних постројења електровуче, као и осталих електричних постројења (члан 31. ст. 2. и 3),

19) Упутство о начину и поступцима обављања безбједног и несметаног жељезничког саобраћаја (члан 34. став 3),

20) Упутство о начину прикључивања жељезничке пруге на другу пругу (члан 42. став 5) и

21) Упутство о начину укрштања жељезничке пруге и пута (члан 49. став 6).

Члан 130.

Управљач инфраструктуре и оператер дужни су да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донесу акте којима се уређује унутрашња организација и технолошки процес рада.

Члан 131.

Управљач инфраструктуре дужан је да у погледу испуњавања услова из члана 101. ст. 2. и 3. овог закона усклади своје пословање у року од три године.

Члан 132.

До доношења подзаконских аката из члана 128. овог закона примјењиваће се подзаконски акти који су се примјењивали у вријеме важења Закона који је био на снази прије овог закона.

Члан 133.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о жељезницама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 58/01, 110/03, 59/08, 24/12 и 33/14).

Члан 134.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", осим члана 6. овог закона, који ступа на снагу 31. октобра 2017. године.

Број: 02/1-021-128/17
9. фебруара 2017. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић, с.р.

Након савјета са изворним текстом утврђено је да је у Закону о жељезницама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 19/17) учињена техничка грешка, па, на основу члана 189. став 3. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 31/11), генерални секретар даје

ИСПРАВКУ

Закон о жељезницама Републике Српске

У члану 132. умјесто броја: "128" треба да стоји број: "129".

Број: 02/4.01-4-011-505/17
17. марта 2017. године
Бања Лука

Генерални секретар,
Др **Марко Аћић**, с.р.

1847

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), д о н о с и м

У К А З**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЖЕЉЕЗНИЦАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Проглашавам Закон о измјени и допунама Закона о жељезницама Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет другој сједници, одржаној 18. октобра 2017. године, а Вијеће народа 27. октобра 2017. године констатовало да усвојеним Законом о измјени и допунама Закона о жељезницама Републике Српске није угрожен витални национални интерес ни једног конститутивног народа у Републици Српској.

Број: 01-020-3215/17
30. октобра 2017. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Милорад Додик, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЈЕНИ И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЖЕЉЕЗНИЦАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Члан 1.

У Закону о жељезницама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/17 и 28/17) у члану 2. тачка 12) мијења се и гласи:

"12) жељезнички радници су сви радници запослени на жељезницама Републике Српске,".

Члан 2.

У Глави V Жељезнички радници последије члана 116. додају се нови одјељак 5. и нови чл. 116а, 116б. и 116в, који гласе:

"5. Престанак радног односа жељезничких радника

Члан 116а.

(1) Жељезничким радницима радни однос престаје:

- 1) истеком рока на који је заснован,
- 2) кад радник наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања,
- 3) споразумом између радника и послодавца,
- 4) отказом уговора о раду од стране радника или послодавца,
- 5) одлуком надлежног суда,
- 6) на захтјев родитеља или старатеља радника млађег од 18 година живота,
- 7) смрћу радника.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, у случају када се приступи реорганизацији у жељезницама Републике Српске, жељезничком раднику радни однос престаје кад наврши 40 година пензијског стажа и године живота утврђене чланом 42. став 1. или чланом 178. став 1. Закона о пен-

зијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 134/11, 82/13 и 103/15).

Члан 116б.

На програм збрињавања вишка радника сагласност даје Влада.

Члан 116в.

На питања из радног односа која нису овим законом другачије уређена примјењују се општи прописи којим се уређују радни односи."

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02/1-021-1095/17
18. октобра 2017. године
Бањалука

Предсједник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ЖЕЉЕЗНИЦАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Члан 1.

У Закону о жељезницама Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 19/17, 28/17 и 100/17) у члану 5. у ставу 3. на крају става додају се запета и ријечи: “односно зависна предузећа у оквиру ‘Жељезница Републике Српске’ а.д. у складу са одлуком коју доноси Влада”.

Члан 2.

У члану 6. у ставу 1. у тачки 5) у подтачки 5. ријеч: “раскрснице” замјењује се ријечју: “укрштаји”.

Послије става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

“(6) Влада уступа на управљање управљачу инфраструктуре и оператеру из члана 5. став 3. овог закона жељезничку инфраструктуру из ст. 1. и 2. овог члана за обављање основне дјелатности у зависности од процеса рада и у складу са принципима независности инфраструктуре и оператера, о чему се закључује посебан уговор”.

Досадашњи ст. 6, 7, 8. и 9. постају ст. 7, 8, 9. и 10.

У досадашњем ставу 9, који постаје став 10, број: “8” замјењује се бројем: “9”.

Члан 3.

У члану 49. последије става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

“(6) Управљач жељезничке инфраструктуре и управљач пута дужни су да закључе уговор о одржавању дијела пута преко жељезничке пруге, у којем би дефинисали улагање у омјеру 50 : 50 за текуће одржавање, као и инвестирање у радове који не представљају текуће одржавање (изградња новог путног прелаза, већи степен осигурања и слично)”.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Члан 4.

У члану 51. у ставу 5. ријеч: “пет” замјењује се ријечју: “десет”.

Члан 5.

Члан 78. мијења се и гласи:

“(1) Влада може, с циљем обезбјеђивања превоза од општег интереса или уколико то захтијева јединица локалне самоуправе, одредити обавезу јавног превоза путника оператеру из члана 5. став 3. овог закона.

(2) Права, обавезе и одговорности оператера и Владе, односно јединице локалне самоуправе у вези са обавезом јавног превоза уређују се уговором о обавези јавног превоза.

(3) Министар доноси правилник којим се уређују услови, обим и начин вршења обавезе јавног превоза путника”.

Члан 6.

У члану 79. у ст. 1, 2. и 5. ријеч: “прелазак” замјењује се ријечју: “превоз”.

Члан 7.

У члану 127. у ставу 1. у тачки 9) последије ријечи: “(члан 108. став 2)” ријеч: “и” брише се и додаје се тачка.

Тачка 10) брише се.

Члан 8.

У члану 129. у ставу 1. у т. 9) и 21) број: “6” замјењује се бројем: “7”.

Члан 9.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

1104

На основу члана 80. став 1. тачка 4. Устава Републике Српске, доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ЖЕЉЕЗНИЦАМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о жељезницама Републике Српске, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет другој редовној сједници, одржаној 1. јуна 2022. године, а Вијеће народа 10. јуна 2022. године констатовало да се усвојени Закон о измјенама и допунама Закона о жељезницама Републике Српске не односи на витални национални интерес ниједног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-2509/22
10. јуна 2022. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Жељка Цвијановић, с.р.

Број: 02/1-021-577/22
1. јуна 2022. године
Бањалука

Потпредсједник
Народне скупштине,
Денис Шулић, с.р.